

EUROPEJSKI
TRYBUNAŁ
OBRAHUNKOWY

Sprawozdanie specjalne nr 4

2010

ISSN 1831-0923

CZY STRUKTURA PROGRAMU MOBILNOŚCI
„LEONARDO DA VINCI” ORAZ ZARZĄDZANIE
TYM PROGRAMEM MOGĄ PROWADZIĆ DO
OSIĄGNIĘCIA WYMIERNYCH REZULTATÓW?

PL

Sprawozdanie specjalne nr 4 // 2010

**CZY STRUKTURA
PROGRAMU MOBILNOŚCI
„LEONARDO DA VINCI”
ORAZ ZARZĄDZANIE
TYM PROGRAMEM MOGĄ
PROWADZIĆ DO OSIĄGNIĘCIA
WYMIERNYCH REZULTATÓW?**

(przedstawione na mocy art. 287 ust. 4 akapit drugi TFUE)

EUROPEJSKI TRYBUNAŁ OBRACHUNKOWY
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUKSEMBURG

Tel. +352 4398-1
Faks +352 4398-46410
E-mail: euraud@eca.europa.eu
Internet: <http://www.eca.europa.eu>

Sprawozdanie specjalne nr 4 // 2010

Wiele informacji o Unii Europejskiej znajduje się w portalu Europa (<http://europa.eu>).

Dane katalogowe znajdują się na końcu niniejszej publikacji.
Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2010

ISBN 978-92-9207-805-8
doi:10.2865/8622

© Unia Europejska, 2010
Powielanie materiałów dozwolone pod warunkiem podania źródła.

Printed in Luxembourg

SPIS TREŚCI

Punkt

I-V STRESZCZENIE

1-10 WPROWADZENIE

- 8 **ROLA KOMISJI**
- 9 **ROLA ORGANU KRAJOWEGO**
- 10 **ROLA AGENCJI KRAJOWEJ**

11-15 ZAKRES KONTROLI I PODEJŚCIE KONTROLNE

16-58 UWAGI

16-29 **KONCEPCJA PROGRAMU**

17-22 KOMISJA UWZGLĘDNIŁA WŁASNE OBOWIĄZKOWE OCENY POPRZEDNIEGO PROGRAMU, LECZ NIE BRAŁA SYSTEMATYCZNIE POD UWAGĘ INNYCH WAŻNYCH OPRACOWAŃ I SPRAWOZDAŃ

23-29 KOMISJA USTANOWIŁA ODPOWIEDNI SYSTEM ZARZĄDZANIA CYKLEM ŻYCIA PROJEKTU, JEDNAK WE WSPIERAJĄCYM GO SYSTEMIE INFORMATYCZNYM DOSTRZEŻONO ZNACZNE BRAKI

30-37 **ZARZĄDZANIE**

31 USTALENIA DOTYCZĄCE ZATWIERDZANIA ROCZNYCH PROGRAMÓW PRAC AGENCJI KRAJOWYCH SĄ ODPOWIEDNIE, CHOCIAŻ KOMISJA NIE DOSTARCZA SYSTEMATYCZNIE TYM AGENCJOM INFORMACJI ZWROTNEJ NA TEMAT JAKOŚCI TYCH PROGRAMÓW

32 KOMISJA ORAZ KRAJE UCZESTNICZĄCE ROZPOWSZECHNIAJĄ I PROMUJĄ PROGRAM W SPOSÓB ZADOWALAJĄCY

33-35 KOMISJA NIE ZAJĘŁA SIĘ PROBLEMAMI WNIOSKODAWCÓW ZE ZNAJDOWANIEM PARTNERÓW PRZYJMUJĄCYCH W INNYCH KRAJACH

36-37 UCHYBIENIA ZWIĄZANE Z OCENĄ WNIOSKÓW

38-52 **SPRAWOZDAWCZOŚĆ**

39-47 SYSTEM SPRAWOZDAWCZOŚCI SŁUŻĄCY DO INFORMOWANIA O REZULTATACH I EFEKTACH PROGRAMU „LEONARDO” WYKAZUJE NIEDOCIAĞNIĘCIA

48-52 W CIĄGU TRZECH LAT FUNKCJONOWANIU PROGRAMU „LEONARDO” KOMISJA NIE ZAKOŃCZYŁA ROZPOCZĘTEGO PRZEZ SIEBIE PROCESU TWORZENIA KOMPLEKSOWEGO SYTEMU OCENY ODDZIAŁYWANIA

53-58 **KONTROLE**

54-56 W WIĘKSZOŚCI PRZYPADKÓW KONTROLE PROGRAMU „LEONARDO” PRZEPROWADZONE PRZEZ AGENCJE KRAJOWE BYŁY ZGODNE Z WYTYCZNYMI KOMISJI

57 POMIMO ŻE KONTROLE WTÓRNE PRZEPROWADZANE PRZEZ ORGANY KRAJOWE STANOWIĄ ZAZWYCZAJ WYSTARCZAJĄCE ZAPEWNIENIE SKUTECZNOŚCI KONTROLI PODSTAWOWYCH, ZAOBSERWOWANO W NICH PEWNE UCHYBIENIA

58 KOMISJA DOPIERO NIEDAWNO USTANOWIŁA DODATKOWE WYTYCZNE DOTYCZĄCE OKREŚLONYCH PROCEDUR WCHODZĄCYCH W ZAKRES KONTROLI WTÓRNYCH

59-62 WNIOSKI I ZALECENIA

ZAŁĄCZNIK – CELE (WEDŁUG PODSTAWY PRAWNEJ PROGRAMU „UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE”)

ODPOWIEDZI KOMISJI

STRESZCZENIE

I.

Celem programu „Leonardo da Vinci” jest realizacja polityki Unii Europejskiej w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego. Dzięki projektom mobilności, które stanowią główny element programu, organizacje zajmujące się kształceniem i szkoleniem zawodowym mają możliwość wysłania ich uczestników do innego państwa europejskiego, dając im w ten sposób szansę na poszerzenie kompetencji, wiedzy i umiejętności.

II.

Komisja Europejska jest odpowiedzialna za całość programu oraz wspólnie z organami krajowymi – zazwyczaj ministerstwami edukacji – monitoruje i nadzoruje jego wdrażanie w każdym z państw uczestniczących. Organami w pełni odpowiedzialnymi za zarządzanie projektami mobilności są agencje krajowe wyznaczone przez państwa członkowskie.

III.

Trybunał zbadał, czy koncepcja programu mobilności „Leonardo da Vinci”, stanowiącego część programu „Uczenie się przez całe życie” na lata 2007–2013, oraz zarządzanie tym programem mogą prowadzić do osiągnięcia wymiernych rezultatów.

STRESZCZENIE

IV.

Ustalenia Trybunału dotyczą kontroli przeprowadzonej w Komisji oraz w sześciu wybranych państwach uczestniczących. Ze względu na to, że „Leonardo” jest jednym z czterech programów w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego, wchodzących w skład zainicjowanego przez Komisję programu „Uczenie się przez całe życie”, wiele ustaleń kontroli ma zastosowanie do innych programów w ramach programu „Uczenie się przez całe życie”. Trybunał ustalił, że:

- Przy opracowywaniu obecnego programu „Leonardo da Vinci” (2007–2013) Komisja uwzględniła własne obowiązki oceny poprzedniego programu, lecz nie brała systematycznie pod uwagę innych ważnych opracowań oraz sprawozdań.
- Komisja ustanowiła odpowiedni system zarządzania projektami na potrzeby „Leonardo”, ale we wspierającym go systemie informatycznym dostrzeżono istotne braki.
- Zarządzanie elementami operacyjnymi programu, łącznie z rozpowszechnianiem informacji o nim i jego promocją oraz rocznym cyklem programowania, było na ogół poprawne, ale Komisja nie podjęła działań w celu rozwiązania problemów wnioskodawców ze znajdowaniem partnerów oraz nie zadbała o to, aby oceny wniosków o dotacje, dokonywane przez agencje krajowe, były wysokiej jakości.
- System sprawozdawczości został wdrożony, ale nie umożliwia jeszcze Komisji przeprowadzenia pomiaru osiągnięć i wyników programu. W systemie sprawozdawczości w zakresie osiągnięć i wyników programu „Leonardo” występują niedociągnięcia. W ciągu trzech lat funkcjonowania programu Komisja nie ukończyła jeszcze rozpoczętego przez siebie procesu tworzenia kompleksowego systemu oceny jego oddziaływania.

- Mechanizmy kontrolne na poziomie agencji krajowych były zgodne z wytycznymi Komisji.
- Sposób przeprowadzania przez organy krajowe kontroli wtórnych w agencjach krajowych wykazuje uchybienia.
- Podsumowując, struktura programu mobilności „Leonardo da Vinci” oraz zarządzanie nim mogą prowadzić do osiągnięcia wymiernych rezultatów. Komisja nie ukończyła zainicjowanego przez siebie procesu tworzenia kompleksowego systemu pomiaru oddziaływania programu „Leonardo da Vinci”. W konsekwencji Komisja nie jest jeszcze w stanie ocenić realizacji celów w okresie trzech lat funkcjonowania programu, co stanowi około połowę okresu jego trwania.

V.

Na podstawie tych uwag Trybunał zaleca Komisji poprawę systemu informatycznego, przedstawianie informacji zwrotnej na temat jakości rocznego cyklu programowania prac, udzielanie większego wsparcia w zakresie poszukiwania partnerów przyjmujących, dalsze ulepszanie oraz monitorowanie procedur oceny wniosków projektowych, bezzwłoczną finalizację celów SMART i wskaźników wykonania, poprawę oceny wyników dzięki większemu skupieniu się na oddziaływaniu programu, a w przyszłości także dopilnowanie, aby następny program był od początku objęty systemem oceny oddziaływania.

WPROWADZENIE

1. W marcu 2000 r. Rada Europejska w Lizbonie jako cel strategiczny ustaliła przekształcenie Unii Europejskiej w najbardziej dynamiczną gospodarkę świata opartą na wiedzy do 2010 r. Rada uznała istotną rolę edukacji, która jest integralną częścią polityk gospodarczych i społecznych. Podstawa współpracy europejskiej w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego została określona w ramach późniejszego procesu kopenhaskiego¹, w którym ustalono cel polegający na zwiększeniu dobrowolnej współpracy na rzecz wzajemnego zaufania, przejrzystości oraz uznawalności kompetencji i kwalifikacji. Realizacja tego celu doprowadziłaby do stworzenia podstaw dla zwiększonej mobilności oraz do ułatwienia dostępu do uczenia się przez całe życie.
2. Mając na celu wspieranie wymiany, współpracy i mobilności pomiędzy systemami edukacyjnymi i szkoleniowymi na terenie Unii, Komisja Europejska doprowadziła do połączenia różnych swoich inicjatyw edukacyjnych i szkoleniowych w jednym ogólnym programie „Uczenie się przez całe życie”². Nowy program „Uczenie się przez całe życie” zastępuje wcześniejsze programy w zakresie edukacji, kształcenia zawodowego oraz eLearningu, które zostały zakończone w 2006 r.
3. Orientacyjny przydział środków³ na realizację programu w siedmioletnim okresie rozpoczynającym się 1 stycznia 2007 r. wynosił 6970 mln euro. W ramach tego przydziału kwoty przeznaczone na podprogramy mają wynosić nie mniej niż:
 - „Comenius” 13%;
 - „Erasmus” 40%;
 - „Leonardo da Vinci” 25%;
 - „Grundtvig” 4%.
4. „Leonardo da Vinci” to nazwa podprogramu mającego na celu realizację polityki Unii Europejskiej w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego oraz stanowiącego wsparcie i uzupełnienie działań podejmowanych przez państwa członkowskie. Obecny etap programu „Leonardo da Vinci” (2007–2013) stanowi kontynuację wcześniejszych programów: „Leonardo I” (1995–1999) i „Leonardo II” (2000–2006). Ogólne, szczegółowe i operacyjne cele programu „Uczenie się przez całe życie” oraz programu „Leonardo da Vinci”⁴ przedstawiono w pkt 44 oraz w **załączniku**.

¹ Proces kopenhaski został zainicjowany w listopadzie 2002 r. przez ministrów edukacji i kształcenia zawodowego państw Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) i Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA), a także przez europejskich partnerów społecznych i Komisję Europejską.

² Decyzja nr 1720/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 listopada 2006 r. ustanawiająca program działań w zakresie uczenia się przez całe życie (Dz.U. L 327 z 24.11.2006, s. 45).

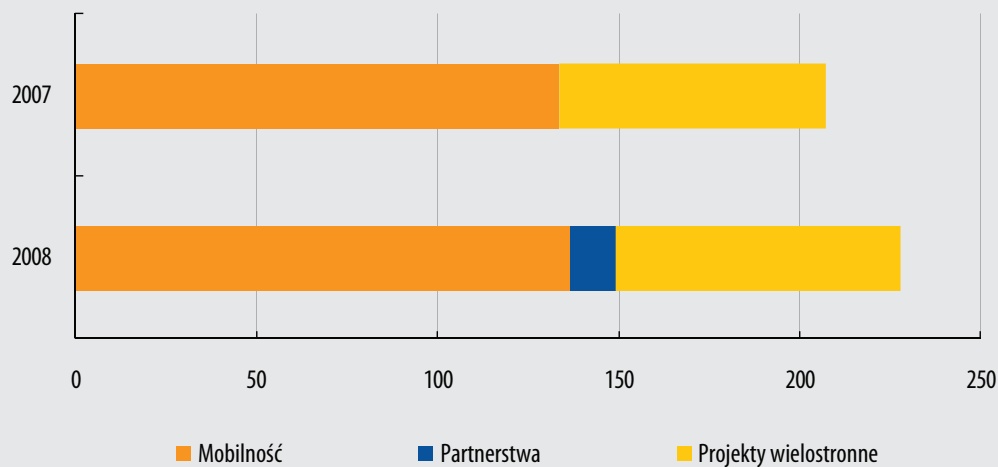
³ Art. 14 ust. B.11 załącznika do decyzji nr 1720/2006/WE.

⁴ Do celów niniejszego sprawozdania określenie „Leonardo” odnosi się do obecnego etapu programu.

5. Program „Leonardo da Vinci” wspiera różnorodne działania, w tym:
- mobilność, w ramach której uczestnicy wyjeżdżają na pewien czas do innego państwa europejskiego;
 - partnerstwa koncentrujące się na tematach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania;
 - projekty wielostronne, w szczególności mające na celu poprawę systemów szkoleniowych.
6. Podobnie jak w przypadku programów go poprzedzających, projekty mobilności są w dalszym ciągu jedną z głównych form działalności w ramach programu „Leonardo”. Jak pokazano na **wykresie 1**, udział dotacji przeznaczonych na projekty mobilności w ramach programu „Leonardo” wynosił 64% w 2007 r. oraz 59% w 2008 r.

WYKRES 1

„LEONARDO DA VINCI”, DOTACJE PRYZNANE PROJEKTOM Z PODZIAŁEM NA RODZAJ DZIAŁALNOŚCI 2007–2008 (W MLN EURO)

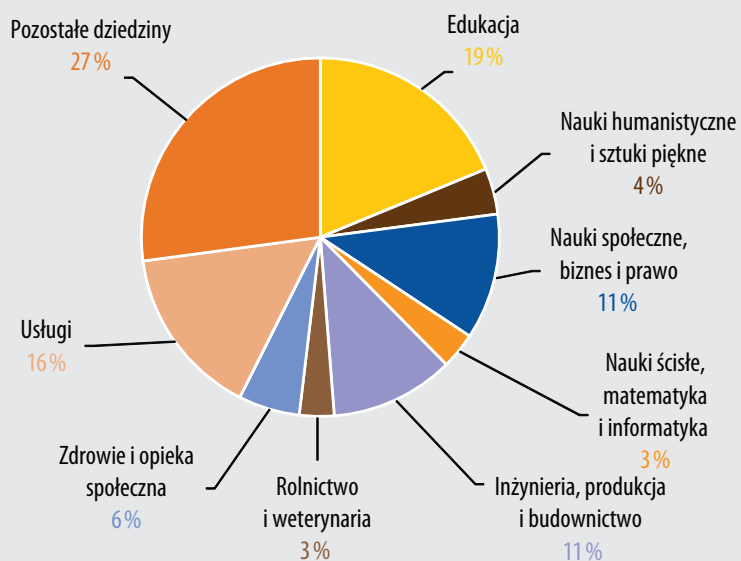

Źródło: Komisja Europejska.

7. Projekty mobilności w ramach programu „Leonardo” mają dać grupie osób, obejmującej stażystów biorących udział w pierwszym szkoleniu zawodowym, uczestników rynku pracy oraz osoby zawodowo zajmujące się kształceniem i szkoleniem zawodowym, możliwość poszerzenia kompetencji, wiedzy oraz umiejętności poprzez udział w szkoleniu zorganizowanym w innym państwie europejskim. Dotacje przeznaczone są na pokrycie wydatków związanych z zarządzaniem projektem oraz kosztów podróży i pobytu. **Wykres 2** przedstawia podział uczestników projektów mobilności według dziedziny kształcenia i szkolenia.

WYKRES 2

UCZESTNICY PROJEKTÓW MOBILNOŚCI W 2008 R. Z PODZIAŁEM NA DZIEDZINY EDUKACJI I SZKOLEŃ

Źródło: Komisja Europejska.

ROLA KOMISJI

8. Komisja Europejska jest ogólnie odpowiedzialna za zapewnienie skutecznej i wydajnej realizacji programu „Uczenie się przez całe życie”⁵. W realizacji programu Komisję wspiera komitet programu „Uczenie się przez całe życie”, składający się z przedstawicieli państw członkowskich. Do zadań Komisji należy:
- regularne monitorowanie i ocena programu „Uczenie się przez całe życie” pod kątem jego celów⁶ we współpracy z państwami członkowskimi oraz
 - ustanowienie odpowiednich mechanizmów nadzoru i kontroli polegających na nadzorowaniu i koordynowaniu działania całego systemu oraz dokonywaniu przeglądu krajowych systemów kontroli⁷.

⁵ Art. 6 decyzji nr 1720/2006/WE.

⁶ Art. 15 decyzji nr 1720/2006/WE.

⁷ Art. 8 decyzji Komisji z dnia 26 kwietnia 2007 r. dotyczącej wzajemnych obowiązków państw członkowskich, Komisji i agencji krajowych przy wdrażaniu programu „Uczenie się przez całe życie” na lata 2007–2013.

ROLA ORGANU KRAJOWEGO

9. W programie uczestniczy 31 państw: 27 państw członkowskich oraz Islandia, Liechtenstein, Norwegia i Turcja. Organ krajowy, będący zazwyczaj ministerstwem edukacji danego państwa uczestniczącego, we współpracy z Komisją monitoruje i nadzoruje pracę agencji krajowej. Organ krajowy ustanawia system kontroli wtórnych, których celem jest uzyskanie wystarczającej pewności, iż systemy i kontrole podstawowe przeprowadzane przez agencję krajową są skuteczne.

ROLA AGENCJI KRAJOWEJ

10. Zadania operacyjne związane z projektami mobilności w ramach „Leonardo” są w pełni powierzone agencjom krajowym ustanowionym w każdym państwie uczestniczącym. Agencje krajowe odpowiadają za zarządzanie cyklem życia projektów mobilności. Wspierają one również, w miarę potrzeb, prace Komisji w zakresie monitorowania i oceny programu. Zadania tych organów zostały określone w podstawie prawnej programu, w tym decyzji Komisji w sprawie stosownych kompetencji Komisji Europejskiej, państw członkowskich oraz agencji krajowych realizujących program „Uczenie się przez całe życie” (C(2007) 1807); wytyczne w zakresie działania programu zostały szczegółowo przedstawione w „Przewodniku dla agencji krajowych” stanowiącym część umowy finansowej zawartej na okres jednego roku pomiędzy Komisją a agencjami krajowymi.

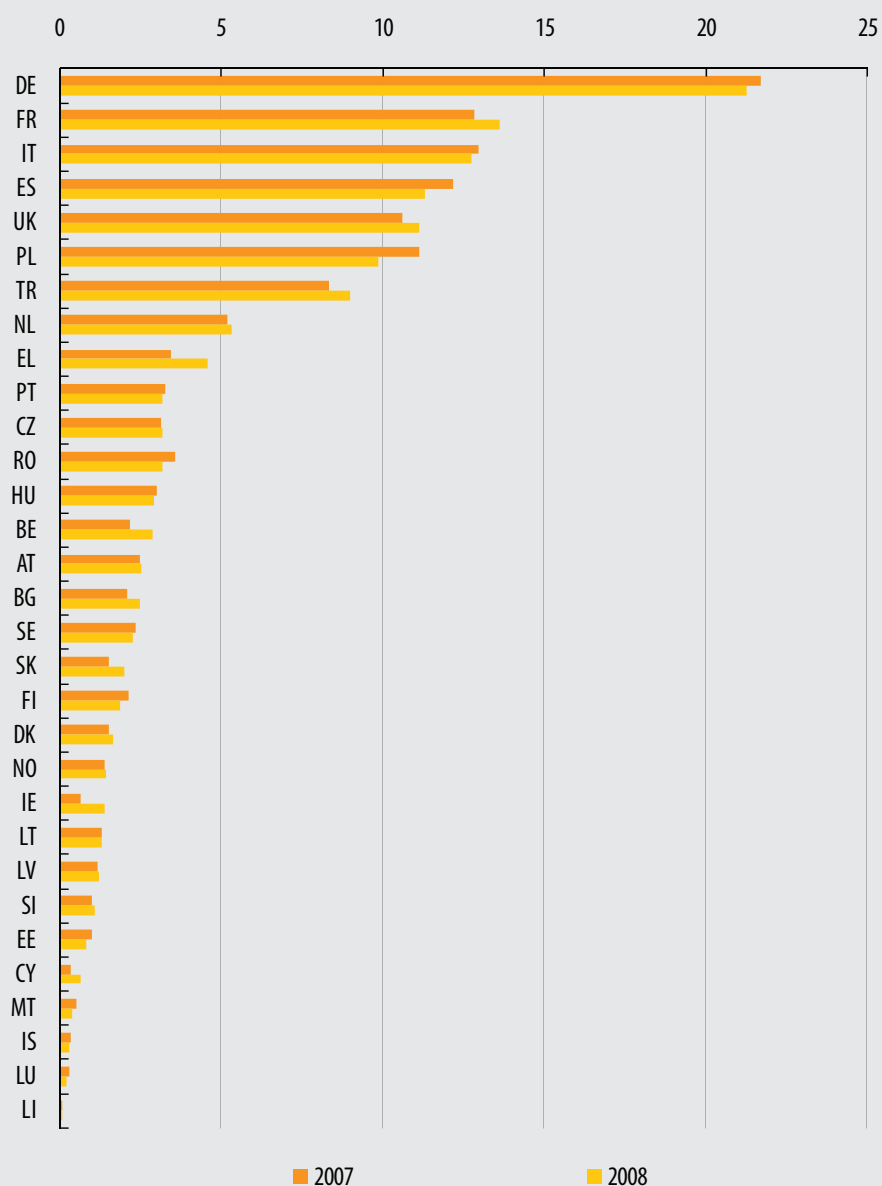
ZAKRES KONTROLI I PODEJŚCIE KONTROLNE

11. Przedmiotem kontroli były projekty mobilności finansowane przez program „Leonardo”. Głównym celem kontroli było zbadanie, czy struktura programu mobilności „Leonardo da Vinci” stanowiącego część programu „Uczenie się przez całe życie” (2007–2013) oraz zarządzanie tym programem mogą prowadzić do osiągnięcia wymiernych rezultatów.
12. Celem kontroli było ustalenie:
- czy w koncepcji programu uwzględniono odpowiednie oceny i badania oraz odpowiedni system zarządzania cyklem życia projektów;
 - czy właściwie zarządzano elementami operacyjnymi programu, czyli opracowaniem rocznych programów pracy, procesem promowania i rozpowszechniania informacji oraz wyborem projektów do finansowania;
 - czy wdrożony został system sprawozdawczości umożliwiający Komisji dokonanie pomiaru rezultatów i oddziaływania programu;
 - czy system kontroli był odpowiedni.
13. Kontrola objęła proces opracowywania programu „Uczenie się przez całe życie”, który rozpoczął się w 2004 r., oraz jego realizację w okresie 2007–2008. Uwzględniono również stosowne zmiany dokonane w 2009 r. Uzupełnienie kontroli w Komisji stanowiły wizyty kontrolne w sześciu państwach członkowskich⁸. Państwom tym przyznano 45% ogólnej kwoty finansowania mobilności w ramach „Leonardo” w 2007 r., a w 2008 r. – 44% (zob. **wykres 3**).
14. Ponieważ „Leonardo” stanowi część zintegrowanego programu „Uczenie się przez całe życie”, składającego się z różnych inicjatyw edukacyjnych i szkoleniowych, wiele ustaleń, wniosków i zaleceń ma charakter ogólny i odnosi się do całego programu.
15. Prace kontrolne polegały na gromadzeniu i analizie danych, przeglądzie dokumentacji dotyczącej planowania, oceny i realizacji, badaniu dokumentów związanych z projektami mobilności, wywiadach z pracownikami Komisji, krajowych organów i agencji oraz z przedstawicielami organizacji będących beneficjentami w wybranych państwach członkowskich.

⁸ Francja, Malta, Niemcy, Polska, Rumunia i Zjednoczone Królestwo.

WYKRES 3

WARTOŚĆ DOTACJI NA PROJEKTY MOBILNOŚCI W RAMACH „LEONARDO” Z PODZIAŁEM NA KRAJE W OKRESIE 2007–2008 (W MLN EURO)

Źródło: Komisja Europejska.

UWAGI

KONCEPCJA PROGRAMU

- 16.** W trakcie kontroli badano, czy Komisja, ustanawiając program „Leonardo”, uwzględniła bogaty zasób posiadanych informacji na temat poprzednich programów, tj. oceny, badania oraz sprawozdania krajowe; badano również, czy organy krajowe wykorzystały informacje ze sprawozdań krajowych. Sprawdzano, czy Komisja stworzyła u siebie oraz na poziomie państw uczestniczących odpowiedni system zarządzania projektem, mający na celu realizację programu „Leonardo”, w tym wspierający go system informatyczny. W trakcie kontroli na poziomie Komisji oceniano, czy wprowadzony został jasny podział zadań między poszczególnymi działami. Na poziomie państw uczestniczących badano sposób realizacji programu pod względem administracyjnym przez organy krajowe i agencje odpowiedzialne za zarządzanie programem; rola i zadania tych organów i agencji zostały określone w wytycznych wydanych przez Komisję.

⁹ Podstawowe wymogi dotyczące zakresu, celu, czasu oraz wykorzystania ocen są określone w rozporządzeniu finansowym (art. 27 ust. 4, art. 28, 33, art. 56 ust. 3 oraz art. 166) oraz w jego przepisach wykonawczych (art. 21).

KOMISJA UWZGLĘDNIŁA WŁASNE OBOWIĄZKOWE OCENY POPRZEDNIEGO PROGRAMU, LECZ NIE BRAŁA SYSTEMATYCZNIE POD UWAGĘ INNYCH WAŻNYCH OPRACOWAŃ I SPRAWOZDAŃ

- 17.** Wszystkie programy finansowane z budżetu ogólnego Unii Europejskiej podlegają obowiązkowej trzystopniowej ocenie⁹:
- ocena *ex ante*: sprawozdanie dołączone jest do wniosku ustawodawczego dotyczącego nowego unijnego programu lub działania lub ich kolejnej edycji.
 - ocena *śródkresowa*: przeprowadzona w połowie okresu trwania programu, umożliwia uzyskanie informacji zwrotnej w trakcie jego trwania, przyczyniając się w ten sposób do poprawy jakości bieżących działań. Ponadto, ze względu na długi czas prac nad ustanowieniem nowych programów, oceny *śródkresowe* są również bardzo istotnym źródłem informacji, pomocnym w opracowywaniu kolejnej edycji programu.
 - ocena *końcowa*: pod koniec programu.

- 18.** Opracowując projekt nowego programu „Leonardo”, Komisja uwzględniła wyniki ocen śródkresowych i ocen końcowych poprzedniego programu. Wyniki oceny śródkresowej zostały wzięte pod uwagę podczas przygotowywania oceny *ex ante*. W odniesieniu zarówno do ocen śródkresowych, jak i końcowych, Komisja opracowała wewnętrzne plany działania, określające sposób uwzględnienia zaleceń każdej z tych ocen w trakcie opracowywania wstępnego projektu oraz wprowadzania do niego kolejnych zmian. Wewnętrzne plany działania dotyczące wyznaczenia celów w zakresie systemów informatycznych oraz celów SMART, jak również wskaźników wykonania nie przyniosły dotąd oczekiwanych rezultatów (zob. pkt 27–29 i 48–52).
- 19.** Każde z państw uczestniczących ma obowiązek opracowania własnych krajowych sprawozdań śródkresowych i końcowych dotyczących realizacji i skuteczności programu oraz jego wpływu na systemy szkolenia zawodowego oraz ustalenia w państwach członkowskich; sprawozdania te dane państwo ma obowiązek przedstawiać Komisji w związku z monitoringiem oraz oceną programu. Konieczna jest również analiza oraz kontrola realizacji zawartych w nich zaleceń.
- 20.** Analiza krajowych sprawozdań końcowych powierzona została zewnętrznemu usługodawcy zatrudnionemu przez Komisję w celu przeprowadzenia oceny końcowej¹⁰. Usługodawca nie mógł jednak dokonać analizy wszystkich krajowych sprawozdań z oceny, ponieważ jedynie 19 spośród 31 państw uczestniczących wysłało je do Komisji w wymaganym terminie. Sama Komisja nie dokonała żadnej oddzielnej analizy krajowych sprawozdań przedstawionych po terminie ani w inny sposób nie monitorowała, czy zastosowano się do zawartych w nich zaleceń.
- 21.** Zakres wykorzystania tych sprawozdań krajowych przez niektóre organy krajowe był również ograniczony. W trzech skontrolowanych państwach członkowskich dokonano przeglądu zaleceń oraz monitorowano ich stosowanie, ale tylko jedno z tych państw uwzględniło je w planach zarządzania nowym programem „Leonardo”. W pozostałych trzech skontrolowanych państwach nie znaleziono dowodów na to, że sprawozdania zostały przeanalizowane przez organy krajowe.

¹⁰ Wspólne sprawozdanie dotyczące końcowej oceny programów „Socrates II”, „Leonardo da Vinci” oraz „eLearning” za rok 2008.

22. Komisja przeprowadziła dwa obszerne badania dotyczące aspektów mobilności w ramach programu „Leonardo”¹¹. Komisja twierdzi, że badania te stanowią pomoc dla decydentów, ale nie jest jasne, w jaki sposób Komisja wykorzystwała zawarte w nich przydatne informacje w celu opracowania i zwiększenia skuteczności programu.

KOMISJA USTANOWIŁA ODPOWIEDNI SYSTEM ZARZĄDZANIA CYKLEM ŻYCIA PROJEKTU, JEDNAK WE WSPIERAJĄCYM GO SYSTEMIE INFORMATYCZNYM DOSTRZEŻONO ZNACZNE BRAKI

23. Kontrola systemu zarządzania cyklem życia projektu ustanowionego przez Komisję miała na celu ocenę, czy system ten jest odpowiedni. Pozytywna ocena Trybunału uzależniona jest od tego, czy prace w zakresie zarządzania cyklem życia projektu są jasno rozdzielone między zainteresowane strony, czy zadania są wyraźnie określone oraz czy wprowadzono środki nadzoru.

¹¹ *Study on the obstacles to transnational mobility facing apprentices and other young people in initial vocational training and on ways of overcoming them* (Badanie przeszkód w mobilności transnarodowej napotykanym przez stażystów oraz innych młodych uczestników praktyk zawodowych oraz sposobów ich przezwyciężenia), również nazywane badaniem MoVE-iT), 2007; *Impact Analysis of Leonardo da Vinci Mobility Measures on Young Trainees and Employees, and the Influence of Socio-economic Factors* (Ocena oddziaływania projektów mobilności w ramach „Leonardo da Vinci” na młodych stażystów i pracowników oraz wpływ czynników społeczno-ekonomicznych), 2007.

RAMKA 1

PRZYKŁADOWE ZALECANE DZIAŁANIA WYMIENIONE W ANALIZIE ODDZIAŁYWANIA PROJEKTÓW „LEONARDO DA VINCI” NA MŁODYCH STAŻYSTÓW I PRACOWNIKÓW ORAZ WPŁYW CZYNNIKÓW SPOŁECZNO-EKONOMICZNYCH (2007)

- Nadal utrzymują się uchybienia związane z realizacją tych działań w państwach przyjmujących oraz z opracowaniem tych działań. Wymagane jest lepsze przygotowanie projektów, także z udziałem uczestników, bardziej staranny dobór organizacji przyjmujących oraz większa ilość i lepsza jakość doradztwa/opieki dydaktycznej w trakcie realizacji projektów mobilności ze strony organizacji wysyłającej oraz, przede wszystkim, organizacji przyjmującej.
- Ocena oddziaływania programu powinna być przeprowadzana w szerszym zakresie oraz na bieżąco. Stała ocena procesów powinna dotyczyć przygotowania, wdrożenia oraz działań następczych, a w szczególności procesu rozwoju umiejętności (oddziaływania); powinna także uwzględniać potrzeby uczestników.

- 24.** Po rozpoczęciu nowego programu „Uczenie się przez całe życie” w 2007 r., Dyrekcja Generalna ds. Edukacji i Kultury Komisji przeprowadziła reorganizację swojej struktury w celu odzwierciedlenia potrzeb nowego zintegrowanego programu.
- 25.** Wcześniej każdy program edukacyjny podlegał kompetencjom innej agencji krajowej. Po rozpoczęciu nowego programu „Uczenie się przez całe życie” w 2007 r., Komisja zachęciła państwa członkowskie do wyznaczenia jednej agencji krajowej odpowiedzialnej za wszystkie podprogramy i takie rozwiązanie stosuje się w większości krajów. Projektami mobilności w ramach „Leonardo” administrują bezpośrednio agencje krajowe, które są odpowiedzialne za wszystkie aspekty zarządzania:
- promocję programu;
 - organizację procedury przyznawania dotacji, łącznie z oceną wniosków;
 - przygotowywanie umów w sprawie dotacji oraz przekazywanie płatności wybranym wnioskodawcom;
 - monitorowanie i wspieranie beneficjentów programu;
 - upowszechnienie rezultatów;
 - dostarczanie informacji zwrotnych dotyczących przebiegu programu oraz jego oddziaływania w danym kraju.
- 26.** Agencje krajowe są nadzorowane przez organy krajowe, odpowiedzialne za właściwe zarządzanie unijnymi środkami przekazywanymi agencji krajowej oraz za monitorowanie i nadzorowanie działań agencji wspólnie z Komisją.

- 27.** Podsumowując, struktura zarządzania cyklem życia projektu jest odpowiednia. Dostrzeżono jednak istotne uchybienia w systemie informatycznym wykorzystywanym do zarządzania i sprawozdawczości w ramach projektu. Agencje krajowe zobowiązane są do wykorzystywania systemów informatycznych udostępnionych przez Komisję¹². Najnowszym systemem informatycznym opracowanym przez Komisję jest LLPLink – narzędzie programu „Uczenie się przez całe życie”, które zostało utworzone na potrzeby elektronicznego zarządzania całym cyklem życia projektu, od złożenia wniosku do realizacji płatności końcowej. Jednocześnie z LLPLink Komisja opracowywała również elektroniczne formularze pozwalające na składanie wniosków za pośrednictwem Internetu oraz umożliwiające agencjom krajowym dokonywanie oceny i wyboru oraz składanie sprawozdań on-line. Począwszy od 2008 r., agencje krajowe zobowiązane są do stosowania LLPLink w pracy nad wszystkimi nowymi projektami.
- 28.** Nowy informatyczny system wsparcia miał kilka istotnych braków. W momencie przeprowadzania kontroli LLPLink był w stanie spełnić wyłącznie najbardziej pilne wymagania programu „Uczenie się przez całe życie”, ale projekt nie został przygotowany na czas i był niekompletny. Agencje krajowe, które chciały przeprowadzić proces oceny wniosków oraz składać sprawozdania z wykorzystaniem rozwiązań internetowych, w 2009 r. musiały w dalszym ciągu korzystać ze starego systemu lub lokalnych systemów równocześnie ze stosowaniem LLPLink. W sytuacjach, gdy LLPLink nie był połączony z systemami stosowanymi przez agencje krajowe, dane musiały być wprowadzane dwukrotnie, co zajmowało dużo czasu oraz wiązało się z dodatkowym obciążeniem pracą dla personelu.
- 29.** Opóźnienia we wprowadzeniu systemu LLPLink mają wpływ na zarządzanie programem „Leonardo” oraz pozostałymi elementami programu „Uczenie się przez całe życie”, ponieważ system ten od początku programu nie umożliwia pełnego i spójnego wprowadzania danych uzyskanych od państw uczestniczących, co jest konieczne do pomiaru postępu w realizacji celów.

¹² Przewodnik dla agencji krajowych wdrażających program „Uczenie się przez całe życie” na rok 2008, pkt 28.1 i 9.1.1.

ZARZĄDZANIE

- 30.** Kontrola obejmowała kwestie związane z bieżącymi działaniami w ramach programu. Podczas kontroli oceniano, czy procedury podejmowania decyzji dotyczących rocznego programu prac mogły umożliwić Komisji uzyskanie wstępnej pewności, że program zostanie zrealizowany zgodnie z zasadami określonymi w odpowiednich dokumentach ramowych. W trakcie tej kontroli oceniano również, czy Komisja oraz agencje krajowe przeprowadziły promocję programu; czy agencje rozpowszechniały informacje o programie zgodnie z wytycznymi Komisji oraz czy główne problemy agencji związane z zarządzaniem programem są rozwiązywane. Badano także, czy przeprowadzany przez agencje proces oceny wniosków projektowych był przejrzysty, dobrze zorganizowany i zgodny z zaleceniami Komisji oraz czy wykrywane uchybienia były naprawiane.

USTALENIA DOTYCZĄCE ZATWIERDZANIA ROCZNYCH PROGRAMÓW PRAC AGENCJI KRAJOWYCH SĄ ODPOWIEDNIE, CHOCIAŻ KOMISJA NIE DOSTARCZA SYSTEMATYCZNIE TYM AGENCJOM INFORMACJI ZWROTNEJ NA TEMAT JAKOŚCI TYCH PROGRAMÓW

- 31.** Na podstawie udostępnionych przez Komisję ujednoczonych wytycznych oraz wzorów każda agencja krajowa opracowuje roczny program prac, który zostaje następnie zatwierdzony przez Komisję. Głównym celem Komisji związanym z zatwierdzeniem programów prac jest uzyskanie wstępnej pewności, że agencja krajowa zrealizuje ten program zgodnie z zasadami określonymi w odpowiednich dokumentach ramowych. Organy krajowe również akceptują roczny program prac, zobowiązując się w ten sposób do udostępnienia agencjom krajowym odpowiednich niezbędnych zasobów krajowych. Ten system nie sprawia większych problemów, dlatego też roczne programy prac są zatwierdzane terminowo, co z kolei pozwala na zachowanie ciągłości w realizacji programu zgodnie z ustaleniami. Pomimo że Komisja umożliwiła dostarczenie skonsolidowanych programów prac przez każdą z agencji krajowych, to jednak nie skorzystała z możliwości systematycznego udzielania agencjom oraz organom krajowym informacji zwrotnych na temat jakości programu prac; takie informacje dałyby ogólny obraz planowanej realizacji programu na terenie danego kraju, przydatny zarówno dla Komisji, jak i dla państw uczestniczących ze względu na możliwość identyfikacji oraz bieżącego rozwiązywania problemów.

KOMISJA ORAZ KRAJE UCZESTNICZĄCE ROZPOWSZECHNIAJĄ I PROMUJĄ PROGRAM W SPOSÓB ZADOWALAJĄCY

- 32.** Komisja i agencje krajowe wywiązały się ze swoich zobowiązań dotyczących działań promocyjnych, prowadząc wiele działań informacyjnych oraz wspierając rozpowszechnianie i dalsze stosowanie dobrych praktyk. Zgodnie z wytycznymi Komisji agencje krajowe rozpowszechniały informacje o zaproszeniach do składania wniosków w krajach uczestniczących oraz przedstawiły odpowiednie informacje uzupełniające dotyczące programu „Leonardo”.

KOMISJA NIE ZAJĘŁA SIĘ PROBLEMAMI WNIOSKODAWCÓW ZE ZNAJDOWANIEM PARTNERÓW PRZYJMUJĄCYCH W INNYCH KRAJACH

- 33.** Wnioskodawcy doświadczali trudności związanych ze znajdowaniem partnerów przyjmujących w innych krajach. Przyczynami tych problemów były m.in. brak znajomości języków oraz różnice kulturowe. W ramach „Leonardo” oraz podobnie jak w przypadku innych projektów mobilności programu „Uczenie się przez całe życie”, agencje krajowe są odpowiedzialne jedynie za zapewnienie staży zagranicznych wnioskodawcom pochodzącym z kraju danej agencji, a do ich obowiązków nie należy udzielanie pomocy w szukaniu odpowiednich staży wnioskodawcom z innych krajów.
- 34.** Komisja udostępnia informacje, udziela porad i wsparcia potencjalnym wnioskodawcom szukającym partnerów przyjmujących. W 2007 r. Komisja przestała jednak udostępniać swoją bazę danych umożliwiającą poszukiwanie partnerów na terenie Europy, ponieważ nie mogła zagwarantować, że jakość zawartych w bazie danych informacji o potencjalnych partnerach odpowiadała jakości wymaganej przez użytkowników bazy w krajach uczestniczących. Do tej pory nie znaleziono jednak odpowiedniego rozwiązania mogącego zastąpić tę bazę danych.

- 35.** Krajowe bazy danych są już stosowane w niektórych krajach uczestniczących, ale nie zastępują one bazy danych o zasięgu ogólnoeuropejskim. Stosowanie odpowiednich krajowych baz danych jako narzędzia wyszukiwania prowadzi do sytuacji, w której osoby poszukujące partnerów zobowiązane są do rejestracji w wielu bazach danych w celu uzyskania dostępu oraz wyszukiwania informacji.

UCHYBIENIA ZWIĄZANE Z OCENĄ WNIOSKÓW

- 36.** Procedury oceny wniosków oraz wyboru projektów w krajach uczestniczących są przejrzyste, dobrze zorganizowane oraz zgodne z zaleceniami Komisji. Oceny wniosków wykazały jednak następujące przykładowe uchybienia, które zwiększają ryzyko, że cele wybranych projektów nie zostaną osiągnięte:

- wnioski zostały przyjęte, mimo że zawarty w nich opis treści, celów oraz oczekiwanych wyników szkolenia stanowił niewystarczającą podstawę uzasadnienia takich ocen;
- wnioski były przyjmowane pomimo tego, że zawarte w nich informacje dotyczące kosztów nie były wystarczające do uzasadnienia wnioskowanych kwot;
- brak przedstawionych przez osoby oceniające komentarzy, które stanowiłyby uzasadnienie punktacji przyznanej w każdej części formularza oceny, szczególnie w kwestiach związanych z jakością.

- 37.** Komisja nie przeprowadza kontroli jakości ocen wniosków, ponieważ uważa, że należy to do obowiązków organów krajowych. Komisja nie wydała jednak szczegółowych wytycznych określających, w jaki sposób organy krajowe powinny kontrolować oceny wniosków. Bez jasnych wytycznych istnieje ryzyko, że w niektórych krajach uczestniczących organy krajowe mogą przeprowadzać kontrole w sposób mniej rygorystyczny niż w innych.

SPRAWOZDAWCZOŚĆ

- 38.** Wspólnym obowiązkiem Komisji oraz krajów uczestniczących jest zapewnienie gromadzenia, analizy oraz przetwarzania dostępnych danych potrzebnych do pomiaru osiągnięć i wyników programu¹³. Działanie to uzupełnia dokładne oceny oddziaływania przeprowadzone w ramach ocen śródkresowych i końcowych programu „Leonardo”. W trakcie kontroli oceniano, czy zastosowany został odpowiedni system sprawozdawczości oparty na celach SMART, który umożliwiał Komisji dokonanie pomiaru rezultatów oraz oddziaływania programu w odniesieniu do planowanych wyników¹⁴.

SYSTEM SPRAWOZDAWCZOŚCI SŁUŻĄCY DO INFORMOWANIA O REZULTATACH I EFEKTACH PROGRAMU „LEONARDO” WYKAZUJE NIEDOCIĄGIENIA

- 39.** Agencje krajowe przygotowują na potrzeby Komisji¹⁵ roczne sprawozdania z działalności, które zawierają informacje na temat realizacji programu. Treść takich sprawozdań jest określona przez Komisję i obejmuje m.in. informacje dotyczące liczby oraz rodzaju zrealizowanych projektów i ich rezultatów.
- 40.** Trybunał zbadał sprawozdania z działalności za rok 2007 sześciu skontrolowanych państw oraz znalazł w nich pewne niedociągnięcia, które opisano w pkt 41–44. Te niedociągnięcia obniżają wartość sprawozdań jako narzędzi informowania Komisji i innych użytkowników o rezultatach i oddziaływaniu programu „Leonardo”.
- 41.** Ze względu na to, że struktura rocznego programu prac różni się od struktury rocznego sprawozdania z działalności, niemożliwe jest dokonanie miarodajnego porównania rezultatów z planowanymi wynikami. Komisja planuje dostosowanie struktury rocznego sprawozdania z działalności do zmienionej struktury programu prac, ze skutkiem od roku 2011.

¹³ Art. 6 ust. 3 lit. d) decyzji nr 1720/2006/WE.

¹⁴ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich, art. 27 (Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1).

¹⁵ Część 1 sprawozdania rocznego agencji krajowej.

42. Informacje dotyczące rezultatów udostępniane przez agencje krajowe ograniczają się do faktów, które nie umożliwiają dokonania oceny oddziaływania „Leonardo” pod kątem jego celów, np. poprawy nauczania, nabywania umiejętności oraz oddziaływania ekonomicznego. Na przykład roczne sprawozdanie z działalności zawiera informacje na temat liczby projektów, ale informacje o rezultatach i wynikach działań w odniesieniu do uczestników i instytucji są ograniczone.
43. Ponadto podejście agencji krajowych do rocznych sprawozdań z działalności nie jest spójne, co prowadzi do sytuacji, w której sprawozdania końcowe dostarczone Komisji zawierają różne analizy rezultatów przedstawione w odmienny sposób.
44. Przeprowadzony przez Komisję przegląd rocznych sprawozdań z działalności dostarczonych przez agencje krajowe koncentrował się bardziej na ich kompletności i spójności niż na upewnieniu się, czy podano w nich wszystkie potrzebne informacje (zob. pkt 38). Komisja poinformowała jednak, że wysłała informacje zwrotne do państw uczestniczących po przeprowadzeniu oceny sprawozdań rocznych za 2008 r., chcąc w ten sposób powiązać kontrole *ex ante* programu pracy z oceną *ex post* rocznego sprawozdania za 2008 r.

RAMKA 2

PRZYKŁADY UCHYBIEŃ W SPOSOBIE PREZENTACJI PRZEZ AGENCJE KRAJOWE WYNIKÓW REALIZACJI ROCZNEGO PROGRAMU PRACY NA ROK 2007

- brak ilościowej oceny rezultatów projektu;
- niewystarczająca analiza sposobu osiągnięcia celów;
- ogólny potencjalny wpływ opisany bez podania rzeczywistych dowodów na istnienie oddziaływania;
- przykłady oddziaływania zaczerpnięte z badania poprzedniego programu „Leonardo II”.

45. Agencje krajowe odbywają również wizyty kontrolne w miejscach realizacji projektów celem wsparcia beneficjentów, zbierania i rozpowszechniania przykładów najlepszych praktyk oraz nawiązywania i utrzymywania dobrych relacji z beneficjentami.
46. Komisja ustaliła kryterium wyboru¹⁶ odwiedzanych beneficjentów, które dotyczy wielkości oraz rodzaju beneficjenta, zasięgu jego działalności na terenie kraju oraz wysokości przyznanej dotacji UE. W odróżnieniu od kontroli podstawowych, w tym przypadku Komisja nie określiła jednak minimalnej liczby wizyt kontrolnych, które agencja krajowa miałaby odbyć.
47. W 2008 r. Komisja rozpoczęła kontrole „monitorujące jakość i oddziaływanie”. Ich celem było uzyskanie bardziej szczegółowych informacji na temat jakości działań objętych programem w krajach uczestniczących. Kontrole te obejmowały spotkania z organami krajowymi, agencjami oraz beneficjentami. Mimo że takie działania stanowią krok naprzód, zakres tych kontroli nie jest odpowiednio opracowany. Sprawozdania Komisji opublikowane w 2008 r. i poświęcone wynikom tych wizyt zawierały fakty dotyczące działań w zakresie mobilności oraz informacje na temat ich przebiegu, ale nie zawierały żadnej analizy rzeczywistego wpływu projektów mobilności „Leonardo” na systemy edukacji oraz instytucje lub osoby uczestniczące. Ani sprawozdania, ani inne informacje zwrotne nie były wysyłane systematycznie do państw uczestniczących w celu uzyskania ich potwierdzenia lub uwag w okresie pierwszych dwóch lat.

W CIĄGU TRZECH LAT FUNKCJONOWANIU PROGRAMU „LEONARDO” KOMISJA NIE ZAKOŃCZYŁA ROZPOCZĘTEGO PRZEZ SIEBIE PROCESU TWORZENIA KOMPLEKSOWEGO SYTEMU OCENY ODDZIAŁYWANIA

48. Cele programu powinny być zdefiniowane, wymierne, osiągalne, odpowiednie i określone w czasie (ang. SMART)¹⁷. Nie ma to jednak miejsca w przypadku celów programu „Leonardo”, które są raczej ogólne, co utrudnia ocenę sposobu ich osiągnięcia za pomocą projektów mobilności (zob. **ramka 3**).

¹⁶ Przewodnik dla agencji krajowych wdrażających program „Uczenie się przez całe życie” na rok 2008, pkt 3.1.1.3.

¹⁷ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich, art. 27 (Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1).

SZCZEGÓŁOWE CELE PROGRAMU „LEONARDO DA VINCI”

- wspieranie uczestników kształcenia i doskonalenia zawodowego w zdobywaniu i wykorzystaniu wiedzy, umiejętności i kwalifikacji w celu ułatwienia im osobistego rozwoju, zwiększenie szans na zatrudnienie oraz uczestnictwa w europejskim rynku pracy;
- pomoc w podnoszeniu jakości i innowacyjności w systemach, instytucjach i praktykach w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego;
- zwiększenie atrakcyjności kształcenia i szkolenia zawodowego oraz mobilności dla pracodawców i osób indywidualnych oraz ułatwienie mobilności pracujących praktykantów.

CELE OPERACYJNE „LEONARDO DA VINCI”

- poprawa pod względem jakościowym i ilościowym ogólnoeuropejskiej mobilności osób biorących udział w początkowym etapie szkolenia i kształcenia zawodowego oraz w kształceniu ustawicznym, tak by zwiększyć liczbę staży w przedsiębiorstwach do co najmniej 80 000 rocznie do końca trwania programu „Uczenie się przez całe życie”;
- poprawa pod względem jakościowym i ilościowym współpracy pomiędzy instytucjami lub organizacjami oferującymi możliwości kształcenia, przedsiębiorstwami, partnerami społecznymi i innymi odpowiednimi podmiotami w Europie;
- ułatwienie rozwoju innowacyjnych praktyk w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego na poziomie innym niż poziom szkolnictwa wyższego oraz przenoszenia tych praktyk, w tym z jednego państwa uczestniczącego w programie do innych;
- poprawa stopnia przejrzystości i uznawania kwalifikacji oraz kompetencji, w tym nabytych w drodze kształcenia pozaformalnego i nieformalnego;
- zachęcanie do nauki współczesnych języków obcych;
- wspieranie tworzenia innowacyjnych treści opartych na technologiach informacji i komunikacji, usług, metodologii uczenia i praktyk w zakresie „Uczenia się przez całe życie”.

- 49.** Agencje krajowe przedstawiają wyniki działania programu w swoich rocznych sprawozdaniach z działalności. W momencie kontroli prowadzonej przez Trybunał Obrachunkowy Komisja nie przekazała państwu uczestniczącym szczegółowych wytycznych dotyczących sposobu oceny wyników programu oraz oddziaływania projektów mobilności.
- 50.** W grudniu 2006 r. komitet programu „Uczenie się przez całe życie”¹⁸ podjął decyzję o ustanowieniu grupy roboczej w celu dokonania oceny oddziaływania całego programu, łącznie z „Leonardo da Vinci”. Do kompetencji grupy roboczej należała identyfikacja wspólnych wskaźników oddziaływania mająca na celu ocenę rezultatów programu „Uczenie się przez całe życie” w odniesieniu do jego celów. W listopadzie 2009 r. grupa robocza przedstawiła komitetowi programu „Uczenie się przez całe życie” propozycję dotyczącą wskaźników oddziaływania oraz systemów gromadzenia danych i sprawozdawczości, które mogłyby przyczynić się do usunięcia obecnych uchybień. Do stycznia 2010 r. proponowane rozwiązania nie zostały jednak zatwierdzone.
- 51.** W momencie podjęcia przez Komisję decyzji w sprawie wskaźników wykorzystywanych do pomiaru oddziaływania, konieczne będzie wprowadzenie innych zmian, np. w wyniku przeglądu pytań zawartych w istniejących rocznych sprawozdaniach z działalności w celu zapewnienia ich przydatności przy zbieraniu informacji statystycznych potrzebnych do skutecznego zarządzania programem. Konieczne będzie dostosowanie modułu sprawozdawczości systemu informatycznego LLPLink do potrzeb nowego procesu zbierania danych.
- 52.** Utworzenie grupy roboczej ds. oceny oddziaływania było korzystnym posunięciem, przyczyniającym się do stworzenia warunków do monitorowania oraz pomiaru wyników i oddziaływania. Jednakże w trzecim roku trwania bieżącego programu „Leonardo” Komisja nie była w stanie ocenić, w jakim stopniu program spełnia swoje cele oraz czy posiada on system umożliwiający dokonanie takiej oceny w przyszłości. Zakładając nawet, że komitet programu „Uczenie się przez całe życie” zatwierdzi wskaźniki oddziaływania na 2010 r., dane potrzebne do oceny oddziaływania programu mogłyby zostać zebrane jedynie w pozostałym okresie trwania programu; w takim przypadku trudno będzie uzyskać porównywalne dane dotyczące trzech pierwszych lat istnienia programu (2007–2009), tj. okresu, który ma zostać objęty oceną śródkresową, z której sprawozdanie należy przedstawić w marcu 2011 r.

¹⁸ Komitet programu „Uczenie się przez całe życie” pomaga Komisji w realizacji programu. Składa się z przedstawicieli państw członkowskich i wydaje opinie na temat działań, które mają być realizowane w ramach programu oraz udziela w tym zakresie konsultacji.

KONTROLE

- 53.** W trakcie kontroli badano adekwatność kontroli „Leonardo” przeprowadzonych na wszystkich poziomach, tj. na poziomie agencji krajowych, organów krajowych oraz Komisji w ramach programu „Uczenie się przez całe życie”¹⁹. Kontrole uznawane były za adekwatne, wówczas gdy przeprowadzane były zgodnie z wytycznymi Komisji oraz podlegały jej nadzorowi.

W WIĘKSZOŚCI PRZYPADKÓW KONTROLE PROGRAMU „LEONARDO” PRZEPROWADZONE PRZEZ AGENCJE KRAJOWE BYŁY ZGODNE Z WYTYCZNYMI KOMISJI

- 54.** Kontrole podstawowe przeprowadzane są przez agencje krajowe na poziomie beneficjentów. Mają one na celu uzyskanie pewności co do wykonania i kwalifikowalności działań objętych finansowaniem UE oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u ich podstaw.
- 55.** Standardy i minimalne wymagania dotyczące kontroli podstawowych podano w przewodniku Komisji dla agencji krajowych²⁰. Kontrole obejmują szereg działań: analizę sprawozdań końcowych, kontrolę dokumentacji poświadczającej złożonej przez beneficjentów na etapie przygotowywania sprawozdania końcowego, kontrolę na miejscu w trakcie realizacji działań objętych finansowaniem, kontrolę po zakończeniu działań oraz kontrolę systemów stałych beneficjentów.
- 56.** Kontrole podstawowe są z założenia kontrolami zgodności, których celem nie jest badanie rezultatów projektów mobilności. Mimo że agencje krajowe przeprowadzają większość swoich kontroli podstawowych zgodnie z przewodnikiem Komisji dla agencji krajowych, zaobserwowano w nich pewne uchybienia:
- w jednej z agencji krajowych ocena i zatwierdzanie końcowych sprawozdań nie zostały zakończone w wyznaczonym terminie 45 dni od daty otrzymania sprawozdania;
 - w innej agencji krajowej płatności końcowe na rzecz beneficjentów zostały dokonane bez uprzedniego otrzymania wymaganej informacji zwrotnej od uczestników programu mobilności.

¹⁹ Trybunał informował wcześniej o badaniu kontroli dotyczących programu „Uczenie się przez całe życie”. Zob. sprawozdanie roczne Trybunału Obrachunkowego za rok 2008 (Dz.U. C 269, 10.11.2009, s. 181–185).

²⁰ Przewodnik dla agencji krajowych wdrażających program „Uczenie się przez całe życie” na rok 2008, pkt 3.8.1.

POMIMO ŻE KONTROLE WTÓRNE PRZEPROWADZANE PRZEZ ORGANY KRAJOWE STANOWIĄ ZAZWYCZAJ WYSTARCZAJĄCE ZAPEWNIENIE SKUTECZNOŚCI KONTROLI PODSTAWOWYCH, ZAOBSERWOWANO W NICH PEWNE UCHYBIENIA

- 57.** Organy krajowe są odpowiedzialne za krajowe kontrole programu „Leonardo”. W związku z tym Komisja wymaga od nich ustanowienia systemu kontroli wtórnych, których celem jest uzyskanie wystarczającej pewności co do skuteczności²¹ systemu kontroli podstawowych, stosowanego przez agencje krajowe. W większości przypadków kontrole wtórne przeprowadzone przez organy krajowe pozwalały uzyskać wystarczającą pewność co do skuteczności systemu kontroli podstawowych. Kontrola wykazała jednak następujące uchybienia w sposobie przeprowadzania kontroli wtórnych: nieodpowiednia dokumentacja w zakresie procedur nadzoru, niewystarczający stopień nadzoru agencji krajowej, uchybienia w działaniach następczych wynikających z zaleceń od krajowych lub komisyjnych organów kontroli.

KOMISJA DOPIERO NIEDAWNO USTANOWIŁA DODATKOWE WYTYCZNE DOTYCZĄCE OKREŚLONYCH PROCEDUR WCHODZĄCYCH W ZAKRES KONTROLI WTÓRNYCH

- 58.** Komisja przeprowadza kontrole w celu monitorowania systemów w państwach uczestniczących. Ich głównym celem jest monitorowanie zgodności systemów i procedur wdrożonych przez krajowe agencje z zasadami programu „Uczenie się przez całe życie”. Agencje krajowe w różny sposób zinterpretowały termin „kontrole wtórne”. W ocenie Trybunału zawartej w sprawozdaniu rocznym za rok 2008²² wytyczne Komisji dotyczące kompetencji organów krajowych nie określały w jasny sposób pewnych procedur. Kontrola „Leonardo” przeprowadzona przez Trybunał potwierdza słuszność tego spostrzeżenia, ponieważ w trakcie kontroli wtórnych zaobserwowano uchybienia. W związku z oceną Trybunału Komisja podjęła środki naprawcze polegające na przekazaniu organom krajowym dalszych wytycznych dotyczących procedur objętych kontrolami wtórnymi.

²¹ Art. 8 decyzji Komisji z dnia 26 kwietnia 2007 r.

²² Sprawozdanie roczne Trybunału Obrachunkowego za rok budżetowy 2008, rozdział 9, pkt 9.21 i 9.33.

WNIOSKI I ZALECENIA

- 59.** Opracowując program „Leonardo”, Komisja uwzględniła własne obowiązkowe oceny poprzednich programów, ale nie opracowała planów działania w odniesieniu do innych ważnych badań i sprawozdań. Komisja ustanowiła odpowiedni system zarządzania cyklem życia projektu. Jednakże główny system informatyczny LLPLink był w dalszym ciągu niekompletny do końca 2009 r., co utrudniało proces sprawozdawczości oraz wiązało się z koniecznością stosowania starszych systemów. Wspólne narzędzie sprawozdawczości służące do pomiaru oddziaływania w systemie LLP nadal nie było gotowe do połowy 2010 r.
- 60.** Zarządzanie elementami operacyjnymi programu, w tym opracowanie rocznego programu prac, reklama, promocja oraz rozpowszechnianie informacji, było w większości przypadków zadowalające. Mimo to zaobserwowano uchybienia w niektórych obszarach, takich jak pomoc dla wnioskodawców w poszukiwaniu partnerów przyjmujących poza granicami kraju oraz zapewnienie jakości ocen wniosków o dotację dokonywanych przez agencje krajowe.

ZALECENIE 1

- a) Po dokonaniu analizy rocznego programu prac Komisja powinna udostępniać organom krajowym informacje zwrotne na temat jakości. Te informacje zwrotne powinny dawać ogólny obraz krajowej realizacji programu oraz podkreślać jego mocne i słabe strony, co byłoby przydatne zarówno dla Komisji, jak i organów krajowych.
- b) Komisja powinna zbadać możliwości zapewnienia przyjaznego dla użytkownika i skutecznego narzędzia do wyszukiwania partnerów na szczeblu unijnym bądź krajowym.
- c) Komisja powinna zastanowić się, czy agencje krajowe nie powinny usprawnić organizacji stażów uczestników zagranicznych poprzez udostępnienie innym agencjom krajowym informacji o organizacjach przyjmujących i pośredniczących w ich krajach.
- d) Ocena wniosków mogłaby zostać ulepszona dzięki dopracowaniu podręcznika oceny dla osób oceniających, który szczegółowo przedstawiałby cel oceny i metody osiągnięcia tego celu dla każdej sekcji formularza oceny.

- e) W celu zapewnienia jednolitej interpretacji zasad Komisja powinna rozważyć uwzględnienie kontroli ocen wniosków w trakcie wizyt w państwach członkowskich mających na celu monitoring jakości oraz stopień oddziaływania.
- f) Komisja powinna niezwłocznie zakończyć prace nad aplikacją LLPLink służącą do opracowywania sprawozdań na temat pomiaru oddziaływania, aby zapewnić gromadzenie kompletnych i spójnych danych dotyczących realizacji programu we wszystkich państwach uczestniczących.

61. Mimo iż w większości przypadków systemy kontroli stosowane na poziomie Komisji oraz państw członkowskich były odpowiednie, ich systemy sprawozdawczości nie koncentrowały się w wystarczającym stopniu na wynikach programu. W jeszcze mniejszym zakresie skupiały się one na jego skuteczności i stopniu oddziaływania. W ciągu trzech lat funkcjonowania programu „Leonardo” Komisja nie ukończyła jeszcze rozpoczętego przez siebie procesu opracowywania kompleksowego systemu pomiaru jego oddziaływania. W konsekwencji nie jest ona w stanie dokonać pomiaru oddziaływania pierwszych trzech lat istnienia programu, co stanowi około połowę okresu jego trwania.

ZALECENIE 2

- a) Komisja powinna ulepszyć swój system monitorowania jakości i oddziaływania oraz dostosować go do rocznych sprawozdań z działalności opracowywanych przez agencje krajowe.
- b) Komisja powinna ujednoczyć strukturę programu prac i sprawozdań rocznych w celu umożliwienia porównania planowanych rezultatów z osiągniętymi wynikami.
- c) Komisja powinna niezwłocznie zakończyć prace nad opracowaniem celów SMART oraz wskaźników wykonania.
- d) W przyszłości Komisja powinna zapewnić wdrożenie systemu pomiaru oddziaływania kolejnych programów już na początku ich funkcjonowania.

62. Podsumowując, struktura programu mobilności „Leonardo da Vinci” oraz zarządzanie tym programem mogłyby prowadzić do osiągnięcia wymiernych rezultatów. Komisja nie ukończyła rozpoczętego przez siebie procesu opracowywania kompletnego systemu pomiaru oddziaływania programu „Leonardo”. Dlatego też Komisja nie jest w stanie ocenić realizacji postawionych celów w trzyletnim okresie funkcjonowania programu, tj. mniej więcej w połowie okresu jego trwania.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Izbę IV pod przewodnictwem Mortena LEVYSOHNA, członka Trybunału Obrachunkowego, w Luksemburgu, w dniu 29 czerwca 2010 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA
Prezes

CELE (WEDŁUG PODSTAWY PRAWNEJ PROGRAMU „UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE”)

DECYZJA NR 1720/2006/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 15 listopada 2006 r. ustanawiająca program działań w zakresie uczenia się przez całe życie

OGÓLNE CELE PROGRAMU „UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE”

- Przyczynianie się, poprzez uczenie się przez całe życie, do rozwoju Wspólnoty jako społeczeństwa opartego na wiedzy, charakteryzującego się trwałym rozwojem gospodarczym, licznymi i lepszymi miejscami pracy oraz większą spójnością społeczną przy jednoczesnym zapewnieniu należytej ochrony środowiska naturalnego dla przyszłych pokoleń.
- W szczególności program ten ma na celu sprzyjanie wymianie, współpracy i mobilności pomiędzy systemami edukacji i szkoleń w obrębie Wspólnoty, tak by stały się światowym wzorcem jakości.

CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU „UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE”

- przyczynianie się do rozwoju uczenia się przez całe życie na wysokim poziomie, a także propagowanie osiągania jak najlepszych wyników, innowacji oraz europejskiego wymiaru systemów nauczania i praktyki w tej dziedzinie;
- wspieranie realizacji europejskiego obszaru uczenia się przez całe życie;
- wspieranie poprawy jakości, atrakcyjności i dostępności ofert w zakresie uczenia się przez całe życie w państwach członkowskich;
- wzmocnienie wkładu uczenia się przez całe życie w spójność społeczną, aktywne obywatelstwo, dialog międzykulturowy, równość kobiet i mężczyzn oraz samorealizację;
- pomoc we wspieraniu kreatywności, konkurencyjności, szans na zatrudnienie oraz rozwoju ducha przedsiębiorczości;

- przyczynianie się do zwiększonego uczestnictwa w uczeniu się przez całe życie osób w każdym wieku, w tym osób o szczególnych potrzebach edukacyjnych oraz grup defaworyzowanych, niezależnie od ich środowiska społeczno-gospodarczego;
- propagowanie nauki języków obcych i różnorodności językowej;
- wspieranie tworzenia innowacyjnych i opartych na TIK treści, usług, metodologii uczenia oraz praktyk w zakresie uczenia się przez całe życie;
- wzmacnianie roli uczenia się przez całe życie w tworzeniu poczucia obywatelstwa europejskiego opartego na zrozumieniu i poszanowaniu praw człowieka oraz zasad demokracji, a także zachęcaniu do tolerancji i szacunku dla innych narodów i kultur;
- wspieranie współpracy w zapewnianiu wysokiej jakości we wszystkich dziedzinach edukacji i szkoleń w Europie;
- zachęcanie do jak najlepszego wykorzystywania wyników, innowacyjnych produktów i procesów oraz do wymiany dobrych praktyk w dziedzinach objętych programem „Uczenie się przez całe życie” w celu poprawy jakości edukacji i szkoleń.

CELE SZCZEGÓŁOWE „LEONARDO DA VINCI”

- wspieranie uczestników kształcenia i doskonalenia zawodowego w zdobywaniu i wykorzystaniu wiedzy, umiejętności i kwalifikacji mających na celu ułatwienie osobistego rozwoju, zwiększenie szans na zatrudnienie oraz uczestnictwa w europejskim rynku pracy;
- wspieranie udoskonalania jakości i innowacyjności w systemach, instytucjach i praktykach w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego;
- zwiększenie atrakcyjności kształcenia i szkolenia zawodowego oraz mobilności dla pracodawców i poszczególnych osób oraz ułatwienie mobilności pracujących praktykantów.

CELE OPERACYJNE „LEONARDO DA VINCI”

- poprawa pod względem jakościowym i ilościowym ogólnoeuropejskiej mobilności osób biorących udział w początkowym etapie szkolenia i kształcenia zawodowego oraz w kształceniu ustawicznym, tak by zwiększyć liczbę staży w przedsiębiorstwach do co najmniej 80 000 rocznie do końca okresu trwania programu „Uczenie się przez całe życie”;
- poprawa pod względem jakościowym i ilościowym współpracy pomiędzy instytucjami lub organizacjami oferującymi możliwości kształcenia, przedsiębiorstwami, partnerami społecznymi i innymi odpowiednimi podmiotami w Europie;
- ułatwienie rozwoju innowacyjnych praktyk w dziedzinie szkolenia i kształcenia zawodowego na poziomie innym niż poziom szkolnictwa wyższego oraz przenoszenia tych praktyk, w tym z jednego państwa uczestniczącego w programie do innych;
- poprawa stopnia przejrzystości i uznawania kwalifikacji oraz kompetencji, w tym nabytych w drodze kształcenia pozaformalnego i nieformalnego;
- zachęcanie do nauki współczesnych języków obcych;
- wspieranie tworzenia innowacyjnych i opartych na TIK treści, usług, metodologii uczenia oraz praktyk w zakresie uczenia się przez całe życie.

ODPOWIEDZI KOMISJI

STRESZCZENIE

I-III.

Komisja z zadowoleniem przyjmuje ogólny wniosek zawarty w sprawozdaniu Trybunału Obrachunkowego, że struktura programu mobilności „Leonardo da Vinci” oraz zarządzanie tym programem mogą prowadzić do osiągnięcia wymiernych rezultatów.

Rzeczywiście w odniesieniu do programu odnotowuje się wzrost zapotrzebowania, na które obecnie można odpowiedzieć tylko częściowo (przy dostępnych środkach dotację może otrzymać mniej niż 50% wnioskodawców). W 2009 r. dofinansowanie otrzymało ponad 80 000 osób (67% osób w trakcie kształcenia zawodowego wstępnego, 20% osób na rynku pracy, 13% nauczycieli i szkoleniowców). Do tej pory większość uczestników (prawie 90%) wyraziła w swoich sprawozdaniach końcowych bardzo duże zadowolenie z pobytu za granicą.

Opublikowane w 2007 r. badanie oddziaływania potwierdziło pozytywny wpływ na uczestników poprzednich programów. Doświadczenia związane z wyjazdem przyczyniły się do zwiększenia umiejętności i kompetencji młodych ludzi oraz pozytywnie wpłynęły na ich możliwości znalezienia zatrudnienia i rozwój osobisty. W najbliższym czasie zostanie ukończone badanie oddziaływania w zakresie mobilności nauczycieli i szkoleniowców odpowiedzialnych za kształcenie zawodowe w ramach programu „Leonardo” (VETPRO), a wstępne wyniki potwierdzają pozytywny wpływ nie tylko na rozwój osobisty uczestników, ale także na placówki kształcenia i szkolenia zawodowego, organizatorów szkoleń oraz systemy szkoleniowe.

ODPOWIEDZI KOMISJI

Komisja z zadowoleniem przyjmuje stwierdzenie Trybunału, że ustanowiono odpowiedni system zarządzania cyklem życia projektów oraz że zasadniczo właściwie zarządzano aspektami operacyjnymi programu. Komisja pragnie podkreślić, że znaczna część zaleceń dotyczących zarządzania obowiązuje w odniesieniu do całego programu „Uczenie się przez całe życie”, ponieważ program „Leonardo” stanowi integralną część tego programu.

IV.

Komisja podkreśla, że kontrola objęła głównie lata 2007–2008, tj. pierwsze dwa lata nowego zintegrowanego programu. Ponadto cykl programowania i sprawozdawczości realizowany przez agencje krajowe obejmuje dwa lata – od przygotowania przez agencje projektu programu pracy do zakończenia oceny sprawozdania rocznego przeprowadzanej przez Komisję. W związku z tym Trybunał nie uwzględnił wszystkich ulepszeń dokonanych po tym okresie, w szczególności w roku 2010.

Co więcej, należy zauważyć, że wyniki działań współfinansowanych w latach 2007–2008 często nie są widoczne natychmiast po ich zakończeniu, ponieważ skutki mobilności i szkoleń można zazwyczaj zaobserwować dopiero po kilku latach.

IV. Tired pierwsze

Do celów opracowania aktualnego programu „Leonardo da Vinci” Komisja rozpoczęła proces konsultacji z agencjami krajowymi, organami krajowymi i zainteresowanymi stronami, aby uwzględnić zdobyte wcześniej doświadczenia. Komisja wzięła pod uwagę nie tylko ustalenia i sugestie z obowiązkowych ocen, ale także wykorzystwała inne badania zewnętrzne jako źródło pomysłów oraz dodatkowej wiedzy.

IV. Tired szóste

Komisja jest świadoma faktu, że kontrole wtórne przeprowadzone przez organy krajowe w agencjach krajowych różnią się pod względem jakości, co zauważył także Trybunał w swoim poświadczeniu wiarygodności za rok budżetowy 2008. W odpowiedzi na powyższą wcześniejszą uwagę Trybunału Komisja podjęła działanie polegające na opracowaniu szczegółowych wytycznych dla organów krajowych w celu dostarczenia zarówno wsparcia metodycznego, jak i praktycznych narzędzi do kontroli wtórnych przeprowadzanych przez agencje krajowe. Powyższe wytyczne zostały przekazane państwom członkowskim w grudniu 2009 r. i stanowiły główny temat seminarium zorganizowanego dla organów krajowych w marcu 2010 r. w celu zaradzenia wykrytym uchybieniom.

IV. Tired siódme

Komisja zgadza się, że należy zakończyć prace nad wskaźnikami wykonania.

Podkreśla jednak, że prace z udziałem komitetu programu nad ustanowieniem wskaźników rozpoczęły się już w 2007 r. Ponadto na podstawie badań oddziaływania, ocen poprzedniego programu „Leonardo” oraz dostępnych danych ilościowych i informacji zwrotnych na temat jakości od uczestników obecnego programu Komisja jest pewna, że program mobilności „Leonardo da Vinci” daje pozytywne wyniki.

ODPOWIEDZI KOMISJI

V.

Komisja przyjmuje zalecenia Trybunału, które już w pełni lub częściowo wdrożyła, w tym zalecenia dotyczące: przedstawiania organom krajowym informacji zwrotnych na temat jakości rocznych sprawozdań agencji krajowych, uwzględnienia rocznych sprawozdań z działalności podczas wizyt kontrolnych, dostosowania struktury rocznych sprawozdań z działalności do programów prac, włączenia wskaźników zorientowanych na wyniki do programu prac agencji krajowej oraz zakończenia prac nad aplikacją LLPLink.

Komisja pragnie podkreślić, że:

- dokonała już znacznego ulepszenia informatycznego systemu wsparcia zarządzania programem w 2009 r., a w roku 2010 prowadzi dalsze prace w celu usprawnienia jego mechanizmu sprawozdawczości;
- przekazuje już informacje zwrotne na temat jakości rocznych programów prac agencji krajowych. Mając jednak na uwadze zapewnienie skuteczności, ograniczyła przekazywanie informacji zwrotnych do przypadków, w których konieczne jest wprowadzenie zmian, ponieważ nie zostały spełnione przewidziane standardy jakości;
- podziela zdanie Trybunału, że wsparcie w zakresie poszukiwania partnerów jest istotne, i analizuje inne możliwości, ponieważ tradycyjna baza danych służąca do poszukiwania partnerów nie zapewniła oczekiwanej jakości usługi;
- opracowała już szczegółowe wytyczne dotyczące oceny wniosków projektowych. Komisja uważa, że nadzór nad oceną jakości wniosków wchodzi w zakres kompetencji, w ramach których organy krajowe przeprowadzają kontrole wtórne w agencjach krajowych. Niemniej jednak bada obecnie, czy może ściślej monitorować takie procedury, uwzględniając odpowiednio aspekt opłacalności;
- do struktury programów prac agencji krajowych na 2011 r. włączyła wskaźniki wykonania, które dyrektorzy agencji krajowych zaakceptowali podczas posiedzenia w dniu 20 maja 2010 r., w związku z czym zostaną one zastosowane, począwszy od okresu planowania i sprawozdawczości w roku 2011;
- Komisja zgadza się, że należy zakończyć prace nad wskaźnikami wykonania. Podkreśla jednak, że prace z udziałem komitetu programu nad ustanowieniem wskaźników rozpoczęły się już w 2007 r. Komitet przyjął wniosek Komisji na posiedzeniu w dniu 17 czerwca 2010 r. Na tej podstawie istotne dane zostaną zestawione z ustanowionymi obecnie wskaźnikami. Pierwsze wyniki takiej kontroli mają zostać przedstawione do połowy 2011 r. Ponadto na podstawie badań oddziaływania i ocen poprzedniego programu „Leonardo” oraz dostępnych danych ilościowych i informacji zwrotnych na temat jakości uzyskanych od uczestników obecnego programu – Komisja jest pewna, że program mobilności „Leonardo da Vinci” daje pozytywne wyniki.

ODPOWIEDZI KOMISJI

ZAKRES KONTROLI I PODEJŚCIE KONTROLNE

13.

Komisja pragnie podkreślić, że 2007 r. i 2008 r. to dwa pierwsze lata programu „Uczenie się przez całe życie”, w ramach którego po raz pierwszy połączono program „Leonardo da Vinci” i były program „Sokrates” w jeden program. W konsekwencji konieczne było wprowadzenie nowych wspólnych procedur. Ponadto cykl programowania i sprawozdawczości realizowany przez agencje krajowe obejmuje dwa lata – od przygotowania przez agencje projektu programów pracy do zakończenia ocen sprawozdania rocznego. W związku z tym Trybunał nie uwzględnił wszystkich ulepszeń dokonanych po tym okresie, w szczególności w roku 2010.

UWAGI

16.

Komisja podkreśla fakt, że wyniki działań wspieranych w latach 2007–2008 często nie są widoczne natychmiast po ich zakończeniu, ponieważ skutki mobilności i szkoleń można zazwyczaj zaobserwować dopiero po kilku latach.

18.

Komisja z zadowoleniem przyjmuje ustalenie Trybunału, że w ramach opracowywania projektu nowego programu „Leonardo” uwzględniono wyniki ocen śródk okresowych i ocen końcowych poprzedniego programu przy pomocy usystematyzowanych planów działania.

Począwszy od 2007 r., Komisja prowadzi wspólnie z komitetem ds. zarządzania programem szeroko zakrojone rozmowy na temat zestawu wskaźników oddziaływania programu, mających zastosowanie do programu „Uczenie się przez całe życie” jako całości. Komitet nie wyraził żadnej opinii na temat dwóch wniosków przedstawionych przez Komisję i zwrócił się o przeprowadzenie dalszych analiz dotyczących opłacalności. Komitet przyjął nowy wniosek Komisji na posiedzeniu w dniu 17 czerwca 2010 r. Na tej podstawie istotne dane zostaną zestawione z ustanowionymi obecnie wskaźnikami. Pierwsze wyniki takiej kontroli mają zostać przedstawione do połowy 2011 r.

19–20.

Komisja twierdzi, że do jej obowiązków nie należy prowadzenie działań następczych w celu sprawdzenia, czy organy krajowe monitorują realizację zaleceń przyjętych na szczeblu krajowym. Komisja może jednak zwrócić się do organów krajowych o prowadzenie takiego monitorowania na szczeblu krajowym.

Komisja podkreśla, że krajowe sprawozdania końcowe, które zostały przedstawione w odpowiednim terminie przez organy krajowe, przekazano zewnętrznemu usługodawcy do analizy, a jej wyniki zostały zatwierdzone przez Komisję. Zagadnienia przekrojowe zostały włączone do końcowego planu działań, ustalonego przez Komisję.

ODPOWIEDZI KOMISJI

22.

Komisja uważa, że badania zewnętrzne, które nie stanowią formalnych ocen programu, nie wymagają sporządzania planów działań.

Treść badań zewnętrznych, takich jak badanie przeszkód w mobilności transnarodowej „MoVE-iT” i analiza oddziaływania projektów mobilności w ramach „Leonardo da Vinci” na młodych stażystów i pracowników, które wymienia Trybunał, wykorzystuje się jako informacje ogólne oraz jako źródło pomysłów w zakresie dalszego rozwoju i dostosowywania programu i jego zasad. Powyższe badania dostarczają także bardziej szczegółowej wiedzy na temat niektórych aspektów działań podejmowanych w ramach programu.

Ramka 1. Tیره pierwsze

Komisja zgadza się, że istnieje możliwość dalszego usprawnienia realizacji programu w krajach przyjmujących oraz przygotowania uczestników, zgodnie z zaleceniem zawartym we wspomnianym badaniu oddziaływania. Badanie zawiera jednak również stwierdzenie, że nie trzeba i nie należy zmieniać podstawowych zasad i mechanizmów programu. W badaniu podsumowuje się, że „program mobilności »LEONARDO DA VINCI« można określić jako szczególnie efektywny, skuteczny i opłacalny”.

27.

Komisja z zadowoleniem przyjmuje ogólną pozytywną opinię Trybunału na temat zarządzania cyklem życia projektu w ramach programu.

Zgodnie z uwagą Trybunału wskazane jest ulepszenie informatycznego systemu wsparcia. Komisja zauważa, że do celów realizacji nowego programu „Uczenie się przez całe życie” – którego program „Leonardo da Vinci” jest tylko częścią – konieczne było wprowadzenie całkowicie nowego systemu informatycznego obejmującego dużą liczbę podprogramów i działań. Jednocześnie podniesiono jakość sprawozdawczości z realizacji, której poziom jest teraz wysoki. Co więcej, wraz z zaproszeniem do składania wniosków na 2010 r. udostępniono osiem formularzy zgłoszeniowych w formie elektronicznej, obecnie przygotowywane są dwa formularze sprawozdań, a realizacja kolejnych trzech rozpocznie się w 2010 r. W związku z tym w 2010 r. przeważająca większość wniosków w ramach programu „Leonardo da Vinci” jest obsługiwana elektronicznie, co prowadzi do większej skuteczności i mniejszego prawdopodobieństwa występowania błędów związanych z ręcznym wprowadzaniem danych.

28.

Komisja powtarza, że w zakresie rozwoju systemów informatycznych w 2009 r. dokonano istotnych postępów, które były kontynuowane w roku 2010. Trybunał nie uwzględnił wszystkich ulepszeń dokonanych po przeprowadzonej kontroli, w szczególności w roku 2010.

29.

Od rozpoczęcia programu „Uczenie się przez całe życie” Komisja stale gromadziła przy pomocy Rap4Leo¹ dane ilościowe oraz informacje zwrotne od uczestników programu „Leonardo da Vinci” na temat jego jakości, co zapewniło jej ciągły dostęp do wiarygodnych danych dotyczących programu.

Ponadto Komisja podkreśla, że od końca 2008 r. systemu LLPLink używa się do sporządzania jednolitych i znormalizowanych sprawozdań finansowych i statystyk dotyczących zarządzania. Łączenie danych statystycznych uzyskanych przy pomocy Rap4Leo i LLPLink zapewnia jakość i spójność danych dotyczących mobilności w ramach programu „Leonardo da Vinci”.

¹ Rap4Leo jest narzędziem informatycznym, które umożliwia m.in., gromadzenie danych ilościowych i opinii uczestników działań dotyczących mobilności w ramach programu „Leonardo da Vinci”.

ODPOWIEDZI KOMISJI

Począwszy od 2007 r., Komisja prowadzi wspólnie z komitetem ds. zarządzania programem szeroko zakrojone rozmowy na temat wskaźników oddziaływania programu, mających zastosowanie do programu „Uczenie się przez całe życie” jako całości. Komitet nie wyraził żadnej opinii na temat dwóch wniosków przedstawionych przez Komisję i zwrócił się o przeprowadzenie dalszych analiz dotyczących opłacalności. Komitet przyjął nowy wniosek Komisji na posiedzeniu w dniu 17 czerwca 2010 r. Na tej podstawie istotne dane zostaną zestawione z ustanowionymi obecnie wskaźnikami. Pierwsze wyniki takiej kontroli mają zostać przedstawione do połowy 2011 r.

31.

Komisja z zadowoleniem przyjmuje ustalenie Trybunału, że uzgodnienia dotyczące zatwierdzenia rocznego programu prac agencji krajowych są odpowiednie.

Kierując się zasadą gospodarności, Komisja zdecydowała, że informacje zwrotne na temat projektów rocznych programów prac będą przekazywane agencjom krajowym tylko w przypadkach, w których konieczne jest wprowadzenie zmian, aby zapewnić spełnienie przewidzianych standardów jakości.

Komisja podkreśla jednak, że dostarcza organom krajowym i agencjom krajowym szczegółowych informacji zwrotnych na temat jakości zarządzania programem i jego realizacji w swoich wnioskach z oceny rocznych sprawozdań agencji krajowych, w których określa także oczekiwane odnośne działania naprawcze. Aby zapewnić stałe ulepszanie realizacji programu, Komisja kontroluje także, czy działania naprawcze zostały uwzględnione w kolejnych programach prac agencji krajowych.

32.

Komisja z zadowoleniem przyjmuje opinię Trybunału, że kraje uczestniczące i Komisja rozpowszechniają i promują program w sposób zadowalający.

33–35.

Komisja jest świadoma trudności, jakie mają niektórzy wnioskodawcy ze znajdowaniem partnerów przyjmujących w innych krajach, i przyjmuje do wiadomości sugestię, aby ułatwić ten proces. Poprzednia baza danych umożliwiająca poszukiwanie partnerów, która istniała w ramach programu „Leonardo da Vinci II”, została zamknięta, ponieważ nie była ona w stanie zapewnić odpowiedniej jakości danych wprowadzanych do systemu. Konieczne jest znalezienie innych rozwiązań, stanowiących odpowiednią alternatywę dla poprzednich. Dobrym przykładem są sieć i platforma „Euro-Apprenticeship”, założone przez właściwe organy (w tym przez izby rzemiosła lub handlu oraz organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego), które zostały uruchomione w 2010 r. po opublikowaniu zaproszenia do składania wniosków i które mogą stanowić lepsze rozwiązanie umożliwiające znalezienie gwarantujących odpowiednią jakość przedsiębiorstw przyjmujących. Komisja uważa, że należy przeanalizować możliwości w zakresie tego typu rozwiązań do celów realizacji kolejnej edycji programu.

36.

Komisja z zadowoleniem zauważa, że procedury oceny wniosków i wyboru projektów w krajach uczestniczących są przejrzyste, dobrze zorganizowane oraz zgodne z zaleceniami Komisji.

Podkreśla, że regulamin zawarty w przewodniku dla agencji krajowych został opracowany, aby w zapewnić wystarczającą jakość wybieranych dotacji.

ODPOWIEDZI KOMISJI

37.

Zgodnie z zaktualizowanymi wytycznymi Komisji opublikowanymi w 2009 r. kontrola jakości oceny wniosków o dotacje powinna wchodzić w zakres kontroli wtórnych przeprowadzanych w agencjach krajowych przez organy krajowe. Procedura przyznawania dotacji, której ważnym elementem jest ocena wniosków o dotacje, stanowi część „kluczowych kontroli”, na temat których organy krajowe muszą wyrazić swoją opinię w rocznych poświadczeniach wiarygodności.

41.

Opracowano zmienioną strukturę programów prac agencji krajowych na 2011 r., obejmującą cele i wskaźniki wykonania, które dodatkowo ułatwią miarodajne porównywanie rezultatów z planowanymi wynikami. Na posiedzeniu w dniu 20 maja 2010 r. dyrektorzy agencji krajowych z zadowoleniem przyjęli nowe podejście, które będzie wdrażane w zakresie planowania i sprawozdawczości, począwszy od roku 2011.

43.

Aby rozwiązać problem braku spójności, jaki charakteryzował podejście agencji krajowych do rocznych sprawozdań z działalności, Komisja opracowała jednolity formularz sprawozdania on-line, który ma być stosowany przez wszystkie agencje krajowe. Ponadto, kierując się doświadczeniem z poprzednich lat, Komisja dostarczyła szczegółowych wskazówek dotyczących ukończenia rocznych sprawozdań w 2009 r.

Ramka 2

Komisja podkreśla, że określone przez Trybunał uchybienia w sposobie prezentacji przez agencje krajowe rezultatów realizacji rocznego programu prac na rok 2007 dotyczą trzech z sześciu agencji krajowych poddanych kontroli i nie występują w sposób systematyczny w przypadku żadnej z nich.

44.

Komisja wysłała już wyczerpujące wnioski z oceny do organów krajowych i agencji krajowych, począwszy od rocznych sprawozdań z działalności za rok 2008. Powyższe wnioski z oceny zawierają szczegółowe informacje zwrotne na temat jakości realizacji programu i zarządzania nim w danym kraju, a ich celem jest dostarczenie agencjom krajowym odpowiednich wytycznych umożliwiających poprawę wyników. W ten sposób powiązано bezpośrednio programy prac agencji krajowych z rocznymi sprawozdaniami z działalności

46.

Jak zauważył Trybunał, oprócz dokonywania kontroli beneficjentów, które koncentrują się na zapewnieniu właściwego wykorzystania środków UE, agencje krajowe mają rzeczywście obowiązek prowadzenia działań w zakresie monitorowania w celu wsparcia beneficjentów programu. Biorąc pod uwagę ograniczone zasoby agencji krajowych oraz znaczne wymogi w zakresie kontroli, Komisja nie uznała za właściwe ustalenie minimalnych wymogów dla agencji krajowych w odniesieniu do wizyt kontrolnych u beneficjentów. Brak takich wymogów umożliwia agencjom krajowym monitorowanie działań beneficjentów w najbardziej skuteczny i właściwy sposób, przy uwzględnieniu sytuacji i ograniczeń występujących w danym kraju, np. poprzez zastąpienie wizyt kontrolnych u poszczególnych beneficjentów spotkaniami monitorującymi dla grup beneficjentów.

ODPOWIEDZI KOMISJI

47.

System „kontroli monitorujących jakość i oddziaływanie” został wprowadzony w 2008 r. i był stopniowo ulepszany, tak aby na przykładach konkretnych projektów można było w wiarygodny sposób określić rezultaty osiągnięte w ramach programu. Od sierpnia 2008 r. informacje zwrotne są systematycznie przesyłane do agencji krajowych. W drugiej rundzie monitorowania jakości i oddziaływania programu „Leonardo da Vinci” rozpoczynającej się w 2010 r. kontrole będą miały bardziej regionalny charakter.

48.

Cele programu „Leonardo” określono w podstawie prawnej programu „Uczenie się przez całe życie”, uzgodnionej przez Parlament Europejski i Radę. W odniesieniu do wspomnianych celów Komisja przygotowuje obecnie odpowiednie wskaźniki w kontekście całego programu „Uczenie się przez całe życie”. Jest to szczególnie złożone zadanie ze względu na fakt, że w podstawie prawnej określono 58 celów. Komisja przyznaje, że ogólny system sprawozdawczości służący do informowania o rezultatach, efektach i oddziaływaniu, oparty na wskaźnikach wykonania, musi jednak zostać ukończony. Na posiedzeniu w dniu 17 czerwca 2010 r. komitet programu „Uczenie się przez całe życie” przyjął jednak podejście zaproponowane przez Komisję.

Komisja podkreśla jednak, że dowody zaczerpnięte z zewnętrznych badań na temat skutków mobilności w ramach programu „Leonardo” dla młodych stażystów i absolwentów² oraz oddziaływania mobilności w ramach projektów VETPRO na osoby fizyczne i systemy³ pokazują, że mobilność w ramach programu „Leonardo” w znacznej mierze spełnia cele programu.

² http://ec.europa.eu/education/pdf/doc218_en.pdf

³ Sprawozdanie końcowe zostanie wkrótce opublikowane.

Komisja zauważa również, że obszerny zestaw danych ilościowych jest dostępny w bazach danych Rap4Leo i LLPLink. Ponadto Rap4Leo zawiera przekazywane przez uczestników informacje zwrotne na temat jakości, które wskazują na wysoki poziom zadowolenia z udziału w programie „Leonardo”.

49.

W celu poprawienia jakości i spójności sprawozdawczości rocznej prowadzonej przez agencje krajowe w 2009 r. Komisja dostarczyła im wyczerpujących wytycznych w tym zakresie.

50.

Jeżeli chodzi o opracowywanie wskaźników oddziaływania dla programu „Uczenie się przez całe życie”, na posiedzeniu w dniu 17 czerwca 2010 r. komitet zajmujący się tym programem przyjął zmienione podejście zaproponowane przez Komisję.

51–52.

Od rozpoczęcia programu „Uczenie się przez całe życie” Komisja stale gromadziła przy pomocy Rap4Leo dane ilościowe oraz informacje zwrotne od uczestników na temat jakości mobilności w ramach programu „Leonardo da Vinci”, co umożliwiło uzyskanie ciągłych i wiarygodnych danych dotyczących programu.

Ponadto Komisja podkreśla, że od końca 2008 r. używa się systemu LLPLink do sporządzania jednolitych i znormalizowanych sprawozdań finansowych i statystyk dotyczących zarządzania. Łączenie danych statystycznych uzyskanych przy pomocy Rap4Leo i LLPLink zapewnia jakość i spójność danych dotyczących mobilności w ramach programu „Leonardo da Vinci”.

ODPOWIEDZI KOMISJI

Począwszy od 2007 r., Komisja prowadzi wspólnie z komitetem ds. zarządzania programem szeroko zakrojone rozmowy na temat wskaźników oddziaływania programu, mających zastosowanie do programu „Uczenie się przez całe życie” jako całości. Komitet nie wyraził żadnej opinii na temat dwóch wniosków przedstawionych przez Komisję i zwrócił się o przeprowadzenie dalszych analiz dotyczących opłacalności. Komitet przyjął nowy wniosek Komisji na posiedzeniu w dniu 17 czerwca 2010 r. Na tej podstawie istotne dane zostaną zestawione z ustanowionymi obecnie wskaźnikami. Pierwsze wyniki takiej kontroli mają zostać przedstawione do połowy 2011 r.

56.

Komisja ma świadomość, że w sposobie zarządzania kontrolami podstawowymi przez agencje krajowe występują pewne uchybienia. O powyższym ustaleniu Komisja formalnie informuje organy krajowe i agencje krajowe w uwagach i zaleceniach wydanych po przeprowadzeniu analizy sprawozdań rocznych agencji krajowych oraz dokonaniu wizyt na miejscu w zakresie monitorowania i kontroli. Ponieważ kontrole podstawowe są istotnym elementem zapewnienia odpowiedniej wiarygodności odnośnie do wykorzystywania środków UE, Komisja ściśle monitoruje uchybienia w tym obszarze oraz podejmuje starania, aby na szczeblu krajowym przedsięwzięto odpowiednie działania naprawcze.

56. Tiret pierwsze

Komisja zdaje sobie sprawę, że w jednej z agencji krajowych, w której Trybunał przeprowadził wizytę w ramach przedmiotowej kontroli, ocena i zatwierdzanie końcowych sprawozdań nie zostały zakończone w wyznaczonym terminie 45 dni. Komisja przedstawiła odnośne uwagi i wydała zalecenie w tej kwestii po przeprowadzeniu w 2008 r. w zainteresowanym kraju kontroli w zakresie monitorowania systemów.

56. Tiret drugie

Wskazany przez Trybunał przypadek dokonania płatności końcowych na rzecz beneficjentów bez uprzedniego otrzymania wymaganej informacji zwrotnej od uczestników programu mobilności dotyczy tylko jednej agencji krajowej.

58.

Komisja dostarcza agencjom krajowym wytycznych dotyczących wymaganych kontroli wtórnych od 2008 r. Na podstawie doświadczeń uzyskanych podczas pierwszych dwóch lat programu oraz przeprowadzonych przez Komisję kontroli w zakresie nadzoru, a także w ramach działań następczych w odniesieniu do zalecenia Trybunału dotyczącego poświadczenia wiarygodności (DAS) 2008, w 2009 r. Komisja uzupełniła powyższe wytyczne szczegółowymi procedurami dotyczącymi kontroli wtórnych.

WNIOSKI I ZALECENIA

59.

Komisja z zadowoleniem przyjmuje wniosek Trybunału, że opracowała odpowiedni system zarządzania cyklem życia projektu dla programu „Uczenie się przez całe życie”.

Komisja wzięła pod uwagę ustalenia i sugestie pochodzące nie tylko z obowiązkowych ocen, ale także z badań zewnętrznych. Głównym celem badań i sprawozdań zewnętrznych jest jednak dostarczenie Komisji podstawowych informacji i analiz, a ich status różni się zasadniczo od statusu obowiązkowych ocen wymaganych w podstawie prawnej. W związku z tym Komisja nie jest zobowiązana do ich uwzględnienia w taki sam formalny sposób, jak ocen obowiązkowych.

ODPOWIEDZI KOMISJI

W trakcie przeprowadzania kontroli przez Trybunał prace nad informatycznym systemem Komisji LLPLink nie były jeszcze zakończone, ponieważ rozpoczęto je w 2008 r., obecnie jednak funkcjonowanie systemu jest stabilne i prawidłowe, a po wprowadzeniu formularzy elektronicznych jakość danych uległa znacznej poprawie. Ponadto jednoczesne stosowanie specjalnego narzędzia w odniesieniu do projektów mobilności w ramach programu „Leonardo” zagwarantowało, że nie zostały utracone żadne informacje, a Komisja bez zakłóceń kontynuowała gromadzenie niezbędnych danych dotyczących prowadzonych działań od zakończenia poprzedniego programu.

60.

Komisja z zadowoleniem przyjmuje pozytywną opinię Trybunału na temat elementów operacyjnych, takich jak roczny program prac agencji krajowych, rozpowszechnianie informacji oraz reklama i promocja programu.

Komisja przestała udostępniać swoją poprzednią bazę danych służącą do poszukiwania partnerów ze względu na problemy z zapewnieniem jakości. Obecnie analizowane są alternatywne rozwiązania w zakresie zapewnienia mechanizmów poszukiwania partnerów, natomiast Komisja podkreśla, że brak bazy danych do poszukiwania partnerów nie przeszkadza np. w skutecznej realizacji programu, ponieważ zapotrzebowanie znacznie przewyższa budżet dostępny na wspieranie projektów mobilności „Leonardo”.

Zgodnie z zaktualizowanymi wytycznymi Komisji opublikowanymi w 2009 r. kontrola jakości ocen wniosków o dotacje powinna wchodzić w zakres kontroli wtórnych przeprowadzanych w agencjach krajowych przez organy krajowe.

Zalecenie 1 lit. a)

Komisja przyjmuje zalecenie 1 lit. a), które jest już wdrażane: Komisja przekazuje agencjom krajowym informacje zwrotne w zakresie jakości od roku sprawozdawczego 2008. Ponadto, zgodnie z ustaleniem Trybunału, przekazuje także informacje zwrotne na temat rocznych programów prac w przypadkach, w których konieczne jest wprowadzenie zmian, aby spełnione zostały przewidziane standardy jakości.

Zalecenie 1 lit. b)

Komisja częściowo przyjmuje zalecenie 1 lit. b). Komisja przestała udostępniać swoją poprzednią bazę danych służącą do poszukiwania partnerów ze względu na problemy z zapewnieniem jakości. Obecnie analizowane są alternatywne rozwiązania w zakresie zapewnienia mechanizmów poszukiwania partnerów. Komisja podkreśla jednocześnie, że brak bazy danych do poszukiwania partnerów nie przeszkadza np. w skutecznej realizacji programu, ponieważ zapotrzebowanie znacznie przewyższa budżet dostępny na wspieranie projektów mobilności „Leonardo”.

Zalecenie 1 lit. c)

Komisja uważa, że agencje krajowe nie powinny pełnić formalnej roli w zakresie usprawnienia organizacji stażów uczestników z innych krajów, ponieważ wymagałoby to istotnych zmian w zakresie obowiązków oraz wpłynęłoby na stosunki prawne między organizacjami z innych krajów. Nie uniemożliwi im to prowadzenia wymiany w zakresie odpowiednich pośredników na nieformalnych zasadach.

ODPOWIEDZI KOMISJI

Zalecenie 1 lit. d)

Komisja przyjmuje zalecenie 1 lit. d). Prowadzi ona dalsze prace nad podręcznikiem oceny dla osób oceniających w związku z udostępnieniem nowego wniosku on-line oraz zmienionego formularza oceny.

Zalecenie 1 lit. e)

Jeżeli chodzi o zalecenie 1 lit. e), Komisja zauważa, że obecnie dokonuje przeglądu podejścia do kontroli monitorujących jakość i oddziaływanie poprzez wprowadzenie wyrwykowych kontroli ocen jakości wniosków dokonanych przez agencje krajowe. Następnie Komisja przeanalizuje wartość dodaną takich kontroli i ich wpływ na zasoby z punktu widzenia opłacalności kontroli.

Zalecenie 1 lit. f)

Komisja przyjmuje zalecenie 1 lit. f).

61.

Komisja z zadowoleniem przyjmuje dokonaną przez Trybunał ocenę systemów kontroli stosowanych na szczeblu Komisji i na szczeblu krajowym. Przedmiotowe systemy kontroli koncentrują się na zagwarantowaniu wiarygodności w zakresie wykorzystywania środków UE w danym roku.

Komisja regularnie otrzymuje informacje na temat wyników programu dzięki rocznym sprawozdaniom agencji krajowych z zarządzania programem i jego realizacji oraz poprzez kontrole monitorujące jakość i oddziaływanie.

Komisja podkreśla, że stale gromadziła przy pomocy Rap4Leo dane ilościowe oraz informacje zwrotne od uczestników na temat jakości projektów mobilności w ramach programu „Leonardo da Vinci”, co umożliwiło jej ciągły dostęp do wiarygodnych danych dotyczących programu. Ponieważ nadal oczekuje się na decyzję komitetu programu w sprawie wskaźników oddziaływania, nie wiadomo, w jakim stopniu dane te będą odpowiadać potrzebom takich wskaźników.

Komisja podkreśla jednak, że pomiaru oddziaływań można dokonać tylko w pewnym czasie. Przewiduje się, że państwa członkowskie przedstawią sprawozdania z realizacji pierwszej części programu w ramach oceny okresowej, która ma być przeprowadzona w 2010 r. Dane te umożliwią poprawę wyników programu „Leonardo”, zarówno w bieżącej edycji, jak i w ramach przygotowania nowej edycji programu.

Ponadto Komisja podkreśla, że od końca 2008 r. używa się systemu LLPLink do sporządzania jednolitych i znormalizowanych sprawozdań finansowych i statystyk dotyczących zarządzania. Łączenie danych statystycznych uzyskanych przy pomocy Rap4Leo i LLPLink zapewnia jakość i spójność danych dotyczących mobilności w ramach programu „Leonardo da Vinci”.

Począwszy od 2007 r., Komisja prowadzi z komitetem ds. zarządzania programem szerego zakrojone rozmowy na temat zestawu wskaźników oddziaływania programu, mających zastosowanie do programu „Uczenie się przez całe życie” jako całości. Komitet nie wyraził żadnej opinii na temat dwóch wniosków przedstawionych przez Komisję i zwrócił się o przeprowadzenie dalszych analiz dotyczących opłacalności. Komitet przyjął nowy wniosek Komisji na posiedzeniu w dniu 17 czerwca 2010 r. Na tej podstawie istotne dane zostaną zestawione z ustanowionymi obecnie wskaźnikami. Pierwsze wyniki takiej kontroli mają zostać przedstawione do połowy 2011 r.

ODPOWIEDZI KOMISJI

Na podstawie wymienionych powyżej elementów oraz badań oddziaływania Komisja uważa, że posiada wystarczającą pewność co do skuteczności programu.

Zalecenie 2 lit. a)

Komisja przyjmuje zalecenie 2 lit. a) i podkreśla, że wnioski z oceny rocznych sprawozdań z działalności agencji krajowych są należycie uwzględniane w ramach wizyt kontrolnych Komisji w tych agencjach.

Zalecenie 2 lit. b)

Komisja przyjmuje zalecenie 2 lit. b) i ujednolici strukturę sprawozdań rocznych z działalności i strukturę programów prac agencji krajowych po dokonaniu przeglądu struktury programów prac w 2011 r.

Zalecenie 2 lit. c)

Komisja przyjmuje zalecenie 2 lit. c). Komitet programu „Uczenie się przez całe życie” przyjął zmieniony wniosek Komisji na posiedzeniu w dniu 17 czerwca 2010 r. Na tej podstawie, istotne dane zostaną zestawione z ustanowionymi obecnie wskaźnikami. Pierwsze wyniki takiej kontroli mają zostać przedstawione do połowy 2011 r.

Zalecenie 2 lit. d)

Komisja przyjmuje zalecenie 2 lit. d) i będzie dążyć do wprowadzenia systemu pomiaru oddziaływania kolejnego programu w odpowiednim czasie.

Komisja podkreśla, że nie jest możliwe dokonywanie pomiaru oddziaływania od samego początku uruchomienia programu, lecz dopiero po pewnym czasie jego realizacji. Pomiar przeprowadza się zazwyczaj na podstawie badań i ocen. Fakt, że w obowiązującej podstawie prawnej programu „Uczenie się przez całe życie” przewidziano 58 celów tego zadania, stanowił szczególny czynnik, który wpłynął na złożoność tego zadania i nie ułatwiał opracowania odpowiednich wskaźników.

62.

Komisja z zadowoleniem przyjmuje ogólny wniosek zawarty w sprawozdaniu Trybunału Obrachunkowego, że struktura programu mobilności „Leonardo da Vinci” oraz zarządzanie tym programem mają zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia wymiernych rezultatów.

Komisja podjęła już odpowiednie działania i dokonała postępów w odniesieniu do niektórych punktów wyszczególnionych przez Trybunał, takich jak dostarczanie informacji zwrotnych na temat jakości rocznych programów prac, ocena wniosków oraz udoskonalenie narzędzia informatycznego.

Komisja zgadza się, że należy sfinalizować prace nad wskaźnikami wykonania.

Podkreśla jednak, że prace z działem komitetu programu nad ustanowieniem tych wskaźników rozpoczęły się już w 2007 r. Ponadto – na podstawie badań oddziaływania, ocen poprzedniego programu „Leonardo” oraz dostępnych danych ilościowych i informacji zwrotnych na temat jakości uzyskanych od uczestników obecnego programu – Komisja jest pewna, że program mobilności „Leonardo da Vinci” daje pozytywne wyniki.

Europejski Trybunał Obrachunkowy

Sprawozdanie specjalne nr 4/2010

Czy struktura programu mobilności „Leonardo da Vinci” oraz zarządzanie tym programem mogą prowadzić do osiągnięcia wymiernych rezultatów?

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej

2010 — 44 str. — 21 × 29,7 cm

ISBN 978-92-9207-805-8

doi:10.2865/8622

Jak otrzymać publikacje UE

Publikacje bezpłatne:

- w EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>)
- w przedstawicielstwach i delegaturach Unii Europejskiej (dane kontaktowe można uzyskać pod adresem <http://ec.europa.eu> lub wysyłając faks pod numer +352 2929-42758)

Publikacje płatne:

- w EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>)

Płatne subskrypcje (np. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej, zbiory orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej):

- u dystrybutorów Urzędu Publikacji Unii Europejskiej (http://publications.europa.eu/others/agents/index_pl.htm)

DZIĘKI PROJEKTOM MOBILNOŚCI PROGRAMU „LEONARDO DA VINCI” ORGANIZACJE ZAJMUJĄCE SIĘ KSZTAŁCENIEM I SZKOLENIEM ZAWODOWYM MAJĄ MOŻLIWOŚĆ WYSYŁANIA UCZESTNIKÓW DO INNYCH KRAJÓW EUROPEJSKICH, DAJĄC IM W TEN SPOSÓB SZANSĘ NA POSZERZENIE KOMPETENCJI, WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI. GŁÓWNYMI TEMATAMI SPRAWOZDANIA SĄ: KONCEPCJA PROGRAMU, JEGO SYSTEM ZARZĄDZANIA, PROGRAMOWANIE, ELEMENTY OPERACYJNE, MECHANIZMY KONTROLNE, SPRAWOZDAWCZOŚĆ ORAZ SPOSÓB POMIARU OSIĄGANYCH CELÓW, REZULTATÓW I ODDZIAŁYWANIA. SPRAWOZDANIE ZAWIERA ZALECENIA, KTÓRE MAJĄ POMÓC KOMISJI LEPIEJ ZARZĄDZAĆ TYM PROGRAMEM.

EUROPEJSKI TRYBUNAŁ OBRACHUNKOWY

Urząd Publikacji

ISBN 978-92-9207-805-8

9 789292 078058